

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

LVII Rugsėjis — September 15, 1972 Nr. 71

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

KO BIJO MASKVA?

Dabar Maskva nebijo militarinės invazijos į sovietinę teritoriją. Nėra kam tokią invaziją pradėti, remti ir finansuoti. Pekinas, vienintelis, retkarčiais pabeldžia neužtaisytais senamadiškais šautuvais.

Maskva bijo dūmų savo nuosavoje pastogėje. Tie dūmai įvairūs komunizmo traktavimai, kaip satelitų kraštuose, lygiai ir laisvojo pasaulio marksistų smegenyse. Tokie savarankiški komunizmo teorijos aiškinimai, tuo tarpu, yra tas velnias, dėl kurio ragų vis neramiai miega Kremliaus gyventojai.

Neseniai pasirodė rusų kalba kelių autorių išvėžiojimų rinkinys: Antikomunistinė propaganda, Doktrinos, Aparatas.

Kaip paprastai ten būna -- studija vadinama "moksliniu" tyrinėjimu, kuris demaskuoja spekuliacines buržuazines arba degeneracines teorijas.

Visi maskviniai autoriai yra mokslininkai. Visi autoriai, kurių studijas degraduoja maskviečiai yra paklydėliai, nesusi-gaudą toje medžiagoje, kurią jie nagrinėja. Tarp tokių marksistinių nevykių, atmetinių ir smerktinų yra ir San Diego profesorius marksistas Herbert Markuze, kuris surado taip vadinamą "tretįjį" marksizmo kelią. Kaip žinia pagarsėjusi savo triukais Soledad brolių byloje Angela Davis yra H. Markuzes pasekėja. Maskvos ortodoksinio leninizmo požiūriu Angela Davis yra ideologinė klaidatikė. Tačiau, dėl propagandos garso, Angela pakviesta Maskvon. Ten ji pasitenkino trafarietiniais agitaciniais šūkiais.

Kodėl tokia arši kova su kitaip tikinčiais? Marksą marksistais? Jie sugriaua, tvirtina minimos knygos autoriai "marksizmo - leninizmo kaip vieningo internacionalinio mokymo prasmę". Labai pavojingos laikomos nuokrypos (humanizmas, antropologinį pradą, intelektualumą, institucinį marksizmą, metafizines klaidas, atsisakymą nuo klasinio proletarinio požiūrio į istoriją, nacionalinių primatų pervertinimą, socialinio vystymosi stichiško apologetiką, klasinės antagoniškės visuomenės pertvarkymo neigimą).

Ilgas, komplikotas, eiliniam užsienio žmogui net neįmanomas atsiminti antikomunistinių "griekų" sąrašas. Į visą tą "blidą" įklimpa vis tie tyrinėtojai, kurie mėgina žodingai išpliusus Markso raštus suprasti be Lenino talpos.

Nenuostabu, kad periodinių "čistų" periodais taip lengva apkaltinti bet ką, neteisingai su-pratus Marksą ir Leniną. Šį metodą naudojo Stalinas, tarp milijonų sutraiškęs lietuviškus marksistus Uborevičių, Putną, Angarietį, Kapsuko - Mickevi-

(Nukelta į 2 psl.)

DERYBOS EUROPOJE

ATLYDŽIO IR GYNIMOSI PROBLEMŲ DERINIMAS

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Prezidento patarėjo dr. Henry Kissinger pasitarimai Maskvoje sukėlė spėliojimų bangą. Kadan-gi tuo pačiu laiku Maskvoje viešėjo ir Hanojaus politbiuro narys Le Duc Tho, buvo laukiama, kad ir jis čia galėjo susitikti su Kissingeriu su sovietų tarpininkavimu ar be jo. Nėra abejonės, kad prezidentas Nixonas norėtų pasiekti kokįsitarimą dar prieš rinkimus ir dėl to nesigailės pas-tangų, tačiau platesnėje politinėje scenoje Vietnamas nėra pats svarbiausias įvykis.

Kissingerio sustojimas Muenchene ir jo pasitarimai tenai su kancelieriu Brandtu bei vokiečių opozicijos atstovais byloja už tai, kad Maskvoje kalbėta ne tik apie Vietnamą. Maskvai ir Washingtonui daugiau turėtų rūpėti politinė raida Europoje.

Kaip tik čia, Paryžiuje, spalio 19 dieną įvyks 10 valstybių vyriausybės šefų konferencija: tarsis 6 Bendrąją Rinką sudarančių valstybių: Prancūzijos, Vakarų Vokietijos, Italijos, Belgijos, Olandijos bei Luksemburgo, ir keturių kitų, kurios prašėsi į tą organizaciją ir nuo kitų metų pradžios joje pradės dalyvauti: D. Britanijos, Norvegijos, Airijos ir Danijos vyriausybės galvos. Savaimė suprantama, kad bus kalbama ne tik apie ūkinį bendravimą, bet ir tolimesnę politinę ateitį, apimant ir saugumo reikalus. Šioje srityje turės būti paliesti ir santykiai su JAV bei Sovietų Sąjunga.

Čia europiečiams rūpi du tų santykių aspektai. Pirmasis JAV-bėse jaučiamas spaudimas sumažinti savo kariuomenę Europoje -- spaudimas, kuris padidėtų McGovernui laimėjus rinkimus. (Ta galimybe nelabai Europoje tikima, bet su ja vis tiek dar skaitomasi). Ne mažiau europiečiams rūpi ir amerikiečių - sovietų santykių tolimesnė

plėtotė. Juo labiau, kad kitais metais laukiama sovietų taip labai norimos Europos Saugumo Konferencijos, kuri turėtų atstoti Taikos Konferenciją, legalizuojančią susidariusią padėtį. Šalia jos turėtų būti tariamasi ir dėl kariuomenių sumažinimo tarp NATO ir Varšuvos paktų valstybių, pagal diplomatinį žargoną dėl MBFR (mutual balanced force reduction).

Amerikos noras sumažinti savo "prezenciją" Europoje turėtų europiečius versti pačius daugiau susirūpinti savo saugumu ir skirti tam reikalui daugiau lėšų. Iš kitos pusės atlydžio nuotaikos lėšų didinimą saugumo sektoriui daro labai nepopuliariu. Už tat Europos politikams labai svarbu, kad atlydis ir apsigynimo sustiprinimas būtų suderintas.

Anot londoniškio OBSERVER, europiečiams labai norėtųsi, kad kiek vienas galimas amerikiečių pajėgų sumažinimas būtų palydimas ne tik procentinio bet ir visai kitais būdais išbalan-

suoto sovietų pasitraukimo.

Jie nori atlydžio ir geresnių santykių su sovietais, tačiau kartu jie nenorėtų atsisakyti sąjungos su JAV ir jos suteikiamos atominės apsaugos. To nori net Paryžiaus vyriausybė.

Dėl viso to europiečiai pageidautų, kad Europos Saugumo Konferencija būtų suderinta su MBFR pašnekesiais. To reikalavo ir prezidentas Nixonas, viešėdamas Maskvoje ir gavo tokią pažadą iš sovietų. Tačiau paskutiniu laiku padaugėjo ženklių, kalbančių už tai, kad sovietai vėl nori tas dvi konferencijas išskirti. Jie aiškina, kad pirmiau turėtų įvykti Saugumo Konferencija ir tik jos pasėkoje turėtų prasidėti MBFR pasitarimai.

Tokiu būdu išeitų, kad pagrindinis Kissingerio lankymosi Maskvoje tikslas buvo surasti būdą kaip tą problemą išspręsti. Viena išeitis būtų pradėti apie abi konferencijas kalbėti kartu šių metų lapkričio 22 d. pradediančiuose pasitarimuose Helsinkyje. Vietnamas būtų tik priedas.

AMERIKOS GRŪDAI IR ANYKŠČIŲ RAJONO KOLŪKIŲ KELIAI

Į Sovietinę Rusiją gabena grūdus Amerika, Kanada ir Prancūzija. Rusai nori valgyti. Tada Amerika ir Kanada pardavė grūdus ilgam išsimokėjimui ir pridėjo dar bulvių. Mat grūdų ir bulvių pertekliaus sandėliai reikalauja išlaikyti. Grūdų ir bulvių Amerikoje ir Kanadoje nėra kur dėti. Ir kai Bimbos, Andriolio ir Jokubos konsiliumas išaiškina, kodėl Sovietų Rusija importuoja tas gėrybes iš kapitalistų, užuot pati prisilauginusi tas gėrybes neaprepiamuose laukuose ir gabenusi Afrikos ir Azijos alkaniesiems?

Komunizmo statyba nualino ir Lietuvą, kad ašaros trykštų patyrys, pav. kad Anykščių rajone nėra sąlygų derlių iš laukų išvežti.

Apie tai rašo Komjaunimo Tiesos (Nr. 163) korespondentas V. Vaicekuskas. Rajone nėra kelių, kuriais galėtų važinėti sunkvežimiai, kuriais derlius iš lau-

kų gabenamas į sandėlius. Keliai netaisomi, negerinami, duobėti. Sunkvežimis vos bėpajėgia tokiu keliu pavažiuoti. Duobės išdaužo mašiną, išardo vairavimo mechanizmą. Todėl naujas sunkvežimis atlaiko tik dviejų trijų metų įtampą. Vairuotojai stengiasi tausoti mašinos amortizaciją. Už tat 5-6 kilometrų nuotolį prašiaužia per 20 minučių! Vidutinis dirbančio jo automobilio - sunkvežimio greitis kolkūlo keliais neapnepralena 15 amerikoniškų mylių per valandą! Šitoks transportas pragaistis derliaus transportui.

Kelias dargi, rašo korespondentas, taip atmuša vairuotojo sėdimąją, kad vairuotojai vengia sėdėti prie vairo, bet važinėja visai išsigudrinę stovėdami savo kabinoje.

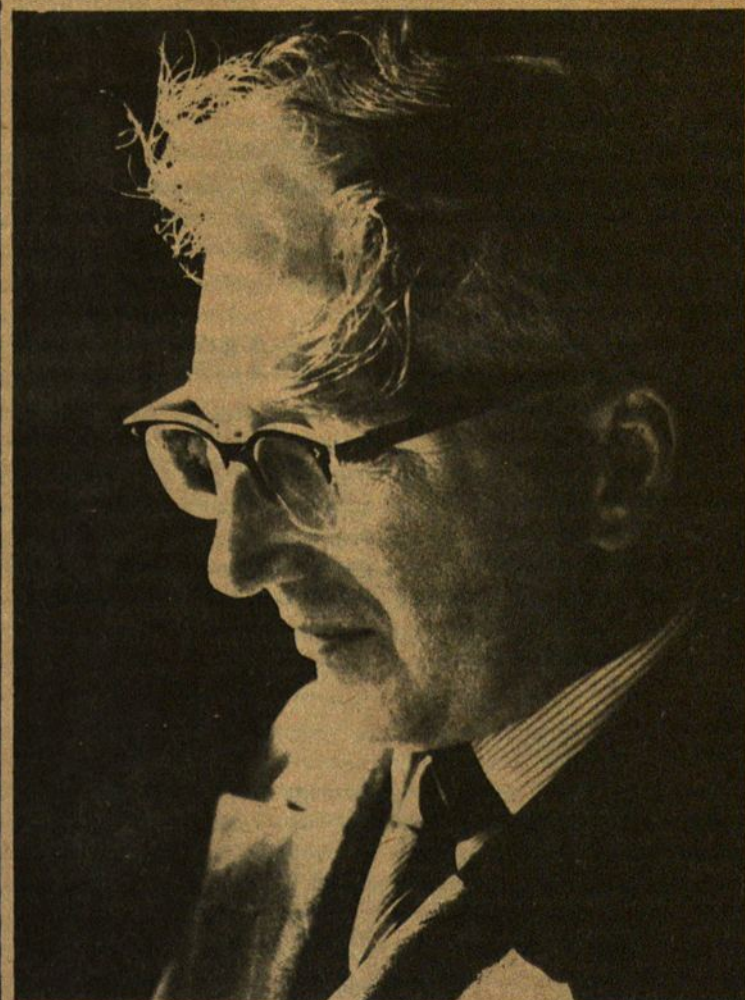
Dieną grūdus sandėlin vežiodamas sunkvežimis reikalingas ilgo vakaro remonto. Vairuotojai, keikdami savo kelius, praleidžia prie motoro savo poilsio valandas. Čia išsikiebetavo seno kėbulo varžtai, ten nutrūko aušintuvo dirželis, ten varžtai išnėjo, o čia ir pamesti varžtai, kurių nėra atsargoje.

Būdingas sunkvežimio vairuotojo vaizdas. Vairuotojas mirko artimame upelyje rankasi Kodel. Vietiniai žmonės neklausia. Mirko todėl, kad rankas gelia dėl vairo trūkščių blygais keliais, nes rankos skauda dėl nesiliaujančio sraigų ar varžtų sukiojimo atvangos valandomis...

Korespondentas dar klausia: ar grūdus vežioja vien abstinetai? Keistas klausimas, bet vietiniai žmonės to neklausia. Technikos žmonės, kaip vadina vairuotojus ar mechanikus, mėtinėjami iš vietos į vietą. Vienintelė užėiga, kuri patipinta technikos žmogui yra "kaimo paroduotuvė".

Tokioje parduotuvėje, dėsto šnekus korespondentas "negau-ni nusipirkti šviežios duonos, cukraus, druskos ir net degtukų". Tokioje parduotuvėje į tą

(Nukelta į 2 psl.)

Dirvos novelės konkurso laureatas rašytojas Romualdas Spalis.

ROMUALDAS SPALIS Dirvos novelės konkurso 1972 m. laureatas

Praeitą sekmadienį, rugsėjo 10 d. Dirvos novelės 1972 m. konkurso jury komisija: Balys Auginas, Jonas Daugėla ir Aleksas Laikūnas, išnagrinėję konkursui atsiųstas noveles, nutarė mecenato Simo Kašelio premiją 500 dol. paskirti už novelę "ISRIŠIMAS", kurios autorius buvo pasirašęs slapyvardžiu "Atsarginis". Posėdyje dalyvaujant Dirvos redaktoriui V. Gedgaudiui, buvo atidarytas vokelis ir paaiškėjo, kad premijuotos novelės autorius yra rašytojas Romualdas Spalis, gyvenęs Halifaxe, Anglijoje.

Laureatas rašytojas Romualdas Spalis - Giedraitis, gimęs 1915 m., Vytauto D. universitete Kaune studijavęs literatūrą ir diplomą įsigijęs Vilniaus universitete, studentaudamas priklausė

Korp! Neo-Lithuania, buvo studentų teatro draugijos pirmininkas ir aktyvus skautybės darbuotojas. Po karo įsikūrė Anglijoje, kur mokytuoja anglų gimnazijoje. Spauldoje R. Spalis pradėjo bendradarbiauti 1939 metais. Yra parašęs ir atspausdinęs: Trylika nelaimių, Didžiosios atgailos, Gatvės berniuko nuotyčiai, Ant ribos, Alma Mater ir Rezistencija. Visos šios knygos jau išspaudintos. Dabar baigia naują romaną iš lietuvių išeivijos gyvenimo.

Konkursui buvo atsiųsta 13 novelių. Nepremijuotos novelės, neatplėšus vokelio su autoriaus pavarde, bus redakcijos gražintos siuntėjams.

Premijuotą novelę ISRIŠIMAS pradėdame Dirvos atkarpoje spaudinti ateinančią savaitę.

Dirvos novelės 1972 m. konkurso jury komisija: Jonas Daugėla, Balys Auginas ir Aleksas Laikūnas.

RUTA LEE-KILMONYTĖ AUKSTOSE PAREIGOSE

Ruta Lee-Kilmonytė, žinoma filmų ir televizijos artistė, vis kopina aukštyn.

Paskutiniu laiku ji buvo priimta ir tarp kitų Hollywoodo filmo garsenybių viešėjo JAV prez. Nixono vilijoje San Clemente, Calif.

"Los Angeles Times" rugsėjo 8 d. pranešimu, ji patvirtinta Los Angeles didmiesčio švarinio Komisijoniere (Los Angeles Council as a member of the Board

of Environmental Quality Commisioner).

Erwin Baker trijų skilčių straipsnyje įdėjo Ruta Lee nuotrauką ir pažymėjo, kad tai viena svarbiausių pozicijų mieste (As one of the most important in city government).

Be minėtų, ką tik patvirtintų aukštų ir atsakingų Los Angeles didmiesčio pareigų, Rūta Lee jau turėjo kitas, taip pat aukštas, Los Angeles miesto pareigas: ji yra Economic Development Board narė. Alg. G.

IV Tautinių šokių šventės komiteto pirm. dr. L. Kriaučelūnas visiems šventės talkininkams rugpjūčio 26 d. suruošė šaunus darbo užbaigtuves. Ta proga šventės vyr. meno vadovė G. Breichmanienė buvo įteikta komiteto dovana -- dail. Marčiulionienės sukurta "Lietuviška madona". Nuotraukoje iš kairės: šventės informacijos vadovė Ritonė Rudaitienė, vicepirm. Algis Modestas, meno vadovė Genovaitė Breichmanienė ir komiteto pirm. dr. Leonas Kriaučelūnas, V. Noreikos nuotrauka

KANADA IR KANADIEČIAI

PRANYS ALŠENAS

Buvo laikai, kada dar nešiojome DP vardą, Kanada daugeliui iš mūsų buvo svajonių kraštas. Nemaža mūsų šios ir atvyko kaip iš V. Vokietijos, taip ir iš kitų kraštų.

Tiesa, porą gerų dešimtųjų metų Kanados gerbūvis klestėjo. Čia buvo iki valios ir darbo, ir duonos. Deja, šiuo metu -- nors duonos užtenka, bet darbų sumažėjo. Šiame milžiniškame krašte jaučiamas ekonominis atoslūgis. Bedarbių nemaža ir darbą gauti ypač sunku. Atrodo, jog prieita prie gaminių perprodukcijos, todėl fabrikai gamybą mažina. Kanados gaminiai geros kokybės, bet labai aukštų kainų, todėl, ypač šiuo metu, užsienio rinkai susiaurėjus ir atsiradus daug konkurentų, kurie gali gaminius pagaminti daug pigiau (V. Vokietija, Japonija ir kt. kraštai). Kanados gaminiai neberanda didelio išplitimo svetur. Dėl tos priežasties, atrodo, susidarė ir anksčiau paminėtas ūkinis "atoslūgis". Tenuitverinama tik iš pardudamų didelių kiekių kviečių "viskuo pertekurioms šalims" -- raudonosioms Rusijai ir Kinijai. Tiek apie nūdienę Kanados ekonominę padėtį.

DABAR -- APIE KANADIEČIUS

Svetur, galimas daiktas, daug kam kyla klausimas: kas gi iš tikrųjų yra tie kanadiečiai? Vieni galvoja, jog kanadiečiai -- tai yra anglai, kuriems pajūrio šaltis ir drėgmė visiškai nesvarbu, kiti galvoja, kad kanadiečiai -- tai prancūzai, tik tie -- iš gudresniųjų, kurie geriau žino kurio pusėj Atlanto galima stovėti sviesto užsitepti ant duonos, o trečiai teigia, jog kanadiečiai -- tai tikras vinigretas -- įvairiausių tautų mišinys, dargi ketvirtieji galvoja, jog kanadiečiai -- tai amerikiečiai. Reikia pasakyti, kad arčiausiai prie tiesos yra du paskutiniai teigimai. Kad kanadiečiai yra įvairiausių tautų mišinys -- kalba ir toks faktas, kad nūdien Kanadoje yra leidžiama laikraščių net... keturiasdešimčia kalbų. Kad kanadiečiai yra amerikiečiai -- būtų galima remtis tuo, jog Kanada randasi Šiaurės Amerikos žemyne, nosi iš tikrųjų -- čionai vyrauja jėgos tautos -- dvi: anglai ir prancūzai. Oficialiosios krašto kalbos -- taipogi dvi: angliškoji ir prancūziškoji.

KITOS KRAŠTO ĮVAIRENYBĖS

Apsilankiusiems Kanadoje, daug kam krinta į akis aukšto ūgio, gražios išvaizdos, skrybėlėti, raiti policininkai, kurie oficialiai vadinas: Royal Mounted Police. Toji policija -- tai iš tikrųjų šiame krašte svarbi institucija, nes ji daugeliu atvejų atlieka ir viešosios ir slaptosios policijos darbus. Ją galima pavadinti kanadiškąja FBI. Tų "raitelių" Kanadoje yra gana daug -- net 4.500 asmenų. Deja, jie visi turi tik ... 200 arklių. Vadinasi, tik paradiniam vienetui. Šiaip jau -- naujosios motorizuotomis priemonėmis -- automobiliais.

Kanada yra industrialinė šalis, todėl, nors visame šitame milžiniškame krašte, kuris yra truputį didesnis už visą Europą, gyvena tik dar nevisiškai pilni 22.000.000 gyventojų, tačiau fabrikuose dirba netoli 3 milijonų darbininkų.

Kanada, reikia pripažinti, yra labai jaunas kraštas. Jos "gimimo" datą reikia skaityti 1867 m. (1967 m. ji atšventė pirmojo šimto metų gyvavimo sukaktį). Tie metai -- tai Kanados provincijų susijungimo (konfederacijos) metai. Deja, tuomet viso Kanadoje gyveno lygiai tiek gyventojų, kiek Lietuvoje -- trys milijonai. Taigi, ligi šių dienų Kanados gyventojų skaičius padidėjęs daugiau kaip septynis kartus. Padidėjimo faktoriai -- gimimai ir imigracija. Nuo 2-rojo Pasaulinio karo pabaigos į Kanadą imigravo apie 2 mil. žmonių. Be to, 1949 m. į Kanados konfederaciją įsijungė Newfoundlandas, kuris padidino Kanados gyventojų skaičių 350.000 asmenų. Žinovų teigimu, dar pusšimčio metų laikotarpyje Kanados gyventojų skaičius pasiekia aukštyn tris kartus. Ka-

nada yra išleidusi 166.000 DP (displaced persons). Apie penktąją Kanados gyventojų dalis yra europiečių kilmės.

KIEK ČIA GYVENA LIETUVIŲ?

Nedaug. Jų priskaitoma apie 28.000 "dūšių". Didžiausia lietuvių kolonija -- Torontas: 8-9.000 lietuvių, Montrealis -- 5-6.000, Hamiltonas -- 2-3.000. Kitose Kanados vietose po mažiau tautiečių. Jei kas paklaustų, kaip čia gyvena, kaip verčiasi mūsų tautiečiai? Į tai reiktų atsakyti, kad jie verčiasi gana gerai. Nors turtuolių lietuvių Kanadoje beveik nėra nei iš senesnės, nei iš naujosios kartos lietuvių, tačiau pasiturintys gyvenančių ir vidutinį gyvenimą prašokstančių -- esama.

Savo apskrumu, su manumu ir didele veržla gana gerai įsikūrė Kanadoje vadinamieji "dypukai". Jų įsikūrimo sąlygos nebuvo sunkios todėl, kad jiems suvažiavus, beveik gerą dvidešimtmetį, Kanadoje buvo tikro gerbūvio klestėjimo metai. Didžioji dauguma iš naujai atvykusiųjų turi savo namus, biznesus, automobilius ir pan.

Amerikos grūdai...

(Atkelta iš 1 psl.)

apylinkė įkliuvęs "technikos žmogus" visad gauna degtinės. Bet alkoholis sumaišytas su motoro degalais nesuvelnina keilių duobių. Anaip to, duobės darosi gilesnės, posūkiai staigūs, pedalai juda smarkiau... Viskas tai neprisideda prie transporto gerinimo!

Trečia smunkančio transporto bėda yra atsarginių dalių trūkumas. Dėl mažo, bet gyvybiniai reikalingo varžto tenka keliauti ilgą kelią į tolimą sandėlį. Bet ir ten tokio varžto dažnai neatranda. Sunkvežimio vairuotojas pareikalavęs atsarginės dalies ir jos negadamas, rašo korespondentas "Švilpauja sau dalių laukdamas".

Ar visos tos bėdos spartina javapitę, klausia koresponden-

tas. Galime atsakyti "nei". Greičiau grūdų tankerį atplukdyti iš Chicagos į Klaipėdą, kaip kad sunkvežimį su grūdais prastumti iš kolnkinio lauko iki kolnkinio sandėlio. (st)

KO BIJO MASKVA?

(Atkelta iš 1 psl.)

Čia žmogą ir kt. Pats Kapsukas išvengė savo prietelių enkavedistų kulkos į pakaušį tik dėl to, kad... suskubo numirti prieš areštą.

Antikomunistiniai "griekais", šiai knygai pasirodžius, doktrinacinė bolševikinė spauda kaltina... laisvą lietuvišką užsienį!

Rašo (Laikas ir įvykiai, Nr. 8): ir lietuviškųjų buržuazinių nacionalistų užjūryje skleidžiamose antikomunistinėje propagandoje tokie revizionistai, kaip R. Garodis, E. Fišeris, F. Marekas, G. Petrovičius, G. Lukašas, M. Džilas, vaizduojami "didžiais kovotojais už laisvę" ir noriai jų vardais prisidengiami.

Mestas išveivijai kaltinimas atrodė baimės pagimdytas. Išveivijai kasis užsienis iš esmės atmeta marksizmo -- leninizmo teoriją ir nesidomi tos teorijos revizionizmo atstovais. Tačiau, galbūt, tas priekaišta sukurtas saviems atbaidyti skaitytojus nuo minimų autorių. Konkretus nurodymas, kad šiais autoriais domisi "buržuazinė išveivija" pats savaime skamba kaip sunkus kriminalinis kaltinimas.

Maskva baidosi savo šešėlio. Maskva bijo kremlinių teorijų revizijos, nes ta revizija automatiškai provokuoja ir kremlinės valdymo praktikos reviziją. Gi valdymo praktika ten paremta fiziniu ir psichiniu terorų.

Maskviniai dirstelėjimai tokia proga į lietuviškąjį užsienį, rodo, kad išveivijos patriotinė veikla ir yra tas "aparatas", kurį Maskva norėtų panaikinti. (ps)

FORGING INDUSTRY NEEDS STEAM HAMMERMEN
Forging industry in the midwest area is in need of Hammermen capable of operating steam hammers ranging from 6000 lb. to 50,000 lb. hammers. Only experienced need apply. Production rate \$7.67 per hour or more.
ALSO NEEDED EXPERIENCED FORGE SHOP FORMAN FORGING DIE DESIGNER FORGING PRODUCT DESIGNER

Free hospitalization and life insurance. Profit sharing.
Apply call or write to INDUSTRIAL RELATION DEPT. KROPP FORGE COMPANY
A DIV. OF ANADITE, INC.
5301 W. ROOSEVELT RD.
CHICAGO, ILL. 60650
(312) BI 2-1900, Ext. 215
An Equal Opportunity Employer (66-72)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETIKUS

LAI DOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

Olimpiniame kaimelyje Muenchene.

OLIMPINIS KAIMELIS

ANTANAS LAUKAITIS

Įvairių pasaulio kraštų korespondentai ir paskiri sporto komentatoriai savo pareiškimuose pasisakė, kad Muencheno olimpiados žiūrovai vokiečiai, kurių per dieną įvairiuose stadionuose būna iki 400.000 yra vieni iš korektiškiausių ir sportiškiausių, neparodant jokios asmeninės neapykantos vieniems ar kitiems ir sportinius laimėjimus pagerbiant be jokios rasinės ar tautinės išimties. Vokiečių, arba kaip jie čia Muenchene juokais giriasi, bavarų taktiškumas, nuoširdumas ir noras padėti bent kuriam svečiui iš užsienio, yra labai aiškiai visur pastebimas.

Man teko būti liudininku, kai vokiečių komunistų suorganizuotos didžiulės priešviešiamybės demonstracijos pačiame miesto centre buvo malšinamos. Tačiau Muenchenas panašius dalykus buvo gerai pasiruošęs ir 500 specialių policininkų, panaudodami ilgokas lazdas, padėdant gaisrininkams gana greitai suvarkė 3000 demonstrantų minią. Panašios demonstracijos buvo manoma padaryti ir olimpiniam kaimelyje, tačiau tas viskas dar prieš prasidedant buvo sutvarkyta.

Jeigu vokiečių policija labai greitai susitvarkė su savaisiais demonstrantais, tai arabų teroristų įsiveržimas buvo jiems kaip bomba iš tyro dangaus. Įeiti į olimpinį kaimelį yra gana sunkoka, neturint specialaus įėjimo paso arba nebūnant šio kaimelio gyventojų. Prie įėjimo vartų yra speciali įstaiga, prie kurios durų visuomet laukia gana nemažai žmonių, norinčių pamatyti šį sportininkų miestą. Įėjus į vidų randi daugumą merginų, sėdinčių prie telefonų ir apklausinėjantių lankytojus. Eiliniams žmogui tegalima į vidų įeiti tik tuo atveju, jeigu jį kas nors iš sportininkų ar vadovų iškviečia.

Štai pasiženkėjimas mano prieteliaus, norėjusio pamatyti M. Paulauską, Sov. S-gos krepšinio rinktinės kapitoną. Paskęs merginai visą savo reikalą, jis buvo telefonu pristatytas tuo laiku būdusiam Sov. S-gos grupės vadovui, kuris jį pradėjo klausinėti iš kur jis yra, ko jis nori, ką jis nori šnekėti su sportininku ir pan. Mano prieteliui, mokant nebologai rusiškai ir pasisakius, jog jis yra iš Vilniaus, nes kitu atžvilgiu visai negalima gauti leidimo, jis vėl buvo klausinėjamas su kokia delegacija, kaip ir kada atvyko, kodėl jų vadovas nepraeis oficialiai leidimo ir pan. Galų gale po 10-ties minučių pasikabėjimo, buvo pasakyta, kad Paulausko šiuo metu nėra ir leidimo negalima jam išduoti. Vėliau šiam lietuviui svečiui per Australijos vadovą leidimas buvo išrūpinamas per tris minutes, nors jis australų nė vieno nepažįsta.

Perėjus per dvi vokiečių sargybas atsiduri centrinėje aikštėje, kurią supa pulkus restoranų, informacijos pastatai, pašto, telefonų, įvairiausių krautinių, pieno ir ledų barų moderniški gražūs pastatai. Dar toliau eilė stalo teniso stalų specialiai padarytame įdubime, kur praleidžiamas laisvas laikas. Yra teniso aikštės, šachmatų stalai ir daug kitų įvairiausių laisvalaikio praleidimui įrengimų. Nuėjus į pieno ar ledų barus be jokio užmokesčio valgyk ledus, gerk pieną, šaltą kavą, specialų energijos gėrimą, televizijos aparatuose stebėk kas dedasi sporto arenose, kai išėjus laukan esi kviečiamas ir be atlyginimo pasigėrėti indiška ar

ceilonietiška arbata, kuria tave vaišina gražios, tautiniais drabužiais apsirengę indės ir ceilonietės. Į valgyklą tegalima įeiti tik su specialiomis valgymo kortelėmis, kurias turi tik kaimelyje gyvenantieji sportininkai. Teko ir man vieną kartą būti pavaišintam olimpiniu maistu. Jeigu 1956 metais Melbourne olimpiados metu kaimelyje buvo net keturios skirtingos virtuvės prietaikinos daugiau paskirų tautų ir rasių sportininkams, tai Muenchene to nėra ir visi valgo vienoje didžiulėje valgykloje. Maistas yra labai geras, įvairus ir aš dar nesu girdėjęs nei iš vieno ten gyvenančio, kad būtų bent koks mažiausias nusiskundimas, nesvarbu iš kurio pasaulio krašto jis bebūtų. Muencheno vokiečių spaudoje kiekvieną dieną yra net duodami olimpiniai virimo receptai, kuriais aš nemanau, kad eilinė vokiečių šeimininkė galėtų per daug pasinaudoti, kadangi olimpinėje virtuvėje yra naudojama tik viskas geriausio ir brangiausio.

Olimpiniame kaimelyje gyvena 12.000 sportininkų apgyvendinti 4728-se apartamentuose, butuose ir nameliuose. Aukščiausias kaimelio pastatas yra 22-jų aukštų. Visame kaimelyje nepamatysit jokios auto mašinos. Visas judėjimas vyksta apačioje pastatų padarytuose keliuose. Visų pastatų aprūpinimas yra sutvarkytas pneumatišku būdu ir, atrodo, kad pats kaimelis yra tik ramus sportininkų poilsio centras, be jokio triukšmo, judėjimo ir rūpesčių. Pačiame kaimelyje yra visos reikalingos įstaigos. Patys butai yra labai moderniški ir gražiai įrengti ir, pasibaigus olimpiadai, jie bus perleisti eiliniams žmonėms.

Pirmąsias dienas olimpiniam kaimelyje buvo lyg tai ir didelis įtempimas tarp paskirų sportininkų. Štai, žinrėk, pasipūtęs negrų būrys eina vaizduodamas, jog tai jie būtų pasaulio nugalėtojai, kai toliau pamatai tur būt pirmą kartą į tokią šventę atvažiavusius naujųjų Afrikos valstybių juoduosius, dar rąkomis susikabinusius ir su kažkokia baimė ir nepasitikėjimu stebintčius šią didelę masę įvairiaspalvių žmonių. Gi dar toliau gana linksni Azijos tautų reprezentantai, iš kurių gal tik japonai daugiau skiriasi savo santūrumu, vaikštinėja ir viską apžiūri. Didieji krepšininkai ir tinklininkai, nuo jų neatsilikant ir sunkiosios atletikos atstovams, žiūri į visus kitus kaip į mažus nykštukus ir galvoja tur būt, koki jns vargšai mažieji esate. Jaučiausiai ir linksmiausiai kaimelyje jausdavosi patys šeimininkai Vak. Vokietijos sportininkai, malonios ir visad besišypsančios olimpinės hostesės, bei kitos olimpinės tarnautojos. Kalbant apie vokiečius, reikia daryti didelį skirtumą tarp Rytų ir Vakarų Vokietijos sportininkų ir pareigūnų. Nors R. Vokietijos sportininkai ir daugiau yra išsikovoję medalius ir yra gal geresni mėgėjiškam sporte, tačiau jie yra taip nustatytai prieš V. Vokietiją, kad jiems negalima net ran kos paduoti savo broliui vokiečiui; ir pvz. jei vokiečiai žinotų, kad vak. Vokietijos sportininkai, malonios ir visad besišypsančios olimpinės hostesės, bei kitos olimpinės tarnautojos. Kalbant apie vokiečius, reikia daryti didelį skirtumą tarp Rytų ir Vakarų Vokietijos sportininkų ir pareigūnų. Nors R. Vokietijos sportininkai ir daugiau yra išsikovoję medalius ir yra gal geresni mėgėjiškam sporte, tačiau jie yra taip nustatytai prieš V. Vokietiją, kad jiems negalima net ran kos paduoti savo broliui vokiečiui; ir pvz. jei vokiečiai žinotų, kad vak. Vokietijos sportininkai, malonios ir visad besišypsančios olimpinės hostesės, bei kitos olimpinės tarnautojos. Kalbant apie vokiečius, reikia daryti didelį skirtumą tarp Rytų ir Vakarų Vokietijos sportininkų ir pareigūnų. Nors R. Vokietijos sportininkai ir daugiau yra išsikovoję medalius ir yra gal geresni mėgėjiškam sporte, tačiau jie yra taip nustatytai prieš V. Vokietiją, kad jiems negalima net ran kos paduoti savo broliui vokiečiui; ir pvz. jei vokiečiai žinotų, kad vak. Vokietijos sportininkai, malonios ir visad besišypsančios olimpinės hostesės, bei kitos olimpinės tarnautojos.

Kalbant apie vokiečius, reikia daryti didelį skirtumą tarp Rytų ir Vakarų Vokietijos sportininkų ir pareigūnų. Nors R. Vokietijos sportininkai ir daugiau yra išsikovoję medalius ir yra gal geresni mėgėjiškam sporte, tačiau jie yra taip nustatytai prieš V. Vokietiją, kad jiems negalima net ran kos paduoti savo broliui vokiečiui; ir pvz. jei vokiečiai žinotų, kad vak. Vokietijos sportininkai, malonios ir visad besišypsančios olimpinės hostesės, bei kitos olimpinės tarnautojos. Kalbant apie vokiečius, reikia daryti didelį skirtumą tarp Rytų ir Vakarų Vokietijos sportininkų ir pareigūnų. Nors R. Vokietijos sportininkai ir daugiau yra išsikovoję medalius ir yra gal geresni mėgėjiškam sporte, tačiau jie yra taip nustatytai prieš V. Vokietiją, kad jiems negalima net ran kos paduoti savo broliui vokiečiui; ir pvz. jei vokiečiai žinotų, kad vak. Vokietijos sportininkai, malonios ir visad besišypsančios olimpinės hostesės, bei kitos olimpinės tarnautojos. Kalbant apie vokiečius, reikia daryti didelį skirtumą tarp Rytų ir Vakarų Vokietijos sportininkų ir pareigūnų. Nors R. Vokietijos sportininkai ir daugiau yra išsikovoję medalius ir yra gal geresni mėgėjiškam sporte, tačiau jie yra taip nustatytai prieš V. Vokietiją, kad jiems negalima net ran kos paduoti savo broliui vokiečiui; ir pvz. jei vokiečiai žinotų, kad vak. Vokietijos sportininkai, malonios ir visad besišypsančios olimpinės hostesės, bei kitos olimpinės tarnautojos.

Artėjant olimpiadai prie pabaigos ir olimpinio kaimelio nuo-

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILNIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAMIS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI ĮSIREISKIA REDAKCIJOS NUOMONE • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

LAIKAS — KAIP SKRENDANTIS VĖJAS

Kartu su artėjančiu rudeni prasideda išeivijos lietuviško gyvenimo judėjimas iki šiol aktyviau reiškęsis tik didžiausiais suvažiavimais bei stovyklavimu. Tas mūsų judėjimas yra labai gyvas ir įvairus, nors dideliais atsiekimais gal ir negalėtume pasigirti.

Kiekvienas naujas metų laikotarpis paprastai įneša į žmonių gyvenimą ką nors naujo. Gamta keičia savo veidą, žmonės drabužius, organizacijos sudaro naujus veiklos sezonui planus, ieško naujų metodų, stengiasi pagyvinti veiklą vasaros metu apsnūdusią, įtraukti jaunesnių jėgų.

Apie visuotinių mūsų organizacinį apsijungimą kiek dar berašytume ir bekalbėtume, nieko daugiau nepasieksime kiek iki šiol pasiekta. Tai būtų tik bereikalingas dar daugiau jėgų ir laiko eikvojimas bei daugelio aktyvių tautiečių nuo bet kokios visuomeninės veiklos atstūmimas. Teks pasilikti prie tų pačių org-jų, kurias jau gana stiprias ir lietuvių visuomenės pripažintas turime. Ar svarbu, kas ir kokios organizacijos vardu dalyvavo respublikonų konvencijoje ir dėjo pastangų į partijos platformą įtraukti lietuvių siekius, jeigu tik tas naudinga mūsų tautai.

Tačiau dabar, grįžtant į veiklos sezoną, visi orų vadovai turėtų gerai išsidėmėti, jog bent jau einant su pareiškimais pas svetimuosius, reiktų ne tik tuos pareiškimus derinti, bet nepamiršti, kad jau paskutinis laikas ir savo org-jos platformą tvarkyti, nes toliau tokioms asmeninėms vadovų ambicijoms besitęsiant galutinai prarasime lietuvių visuomenės pasitikėjimą ir bet kokią paramą.

Vieni, siekiantieji organizacinio pirmavimo vadovybės, kaltina kitus, bet visuomenės akimis žiūrint abi pusės vienos, nes nei viena iš jų savo asmeninių ambicijų neišsižada tautos labui.

Aplamai, vadovaujančių asmenų pareigos nepavydėtinos. Jie turi būti žmonės su principais, su charakteriu, tvirtais savo siekių įsitikinimais bei pareigos jausmais lietuvių visuomenei ir tautai. Tokiems vadovams mes turėtume reikšti didelę pagarbą, o ne ieškoti neigiamybių, turime gilintis į jų atliekamus darbus, talkinti bei vispasiškai remti.

Tačiau ir jie neturi pa-

miršti, kad lygiai taip pat visuomeninės pagarbos reikalingas kiekvienas jų org-jos narys bei visuomenės eilinis tautietis, lankąs parengimus, ar materialiai remiąs jo nuožiūra naudingus tautinius darbus, nes be eilinės visuomenės nereikalingi nei vadovai. Yra ir tokių vadovaujančių asmenų, kurie tik tada atsilanko į svarbius lietuvių parengimus, kai būna kviečiamas tarti žodį, vadovauti ar garbės svečiu pabūti.

Vadovai, kurie negerbia eilinių narių, palengvai mažina jų skaičių ir silpnina org-jos veiklą. Silpnina ir tie, kurie melai sutinka perimti vadovaujančias pareigas ir po to paskelbė savo išpareigojimus, organizacinius planus, dar eilę gražių nutarimų, ramiai sau užmiega iki kadencijos galo, kartu migdydami ir visą organizaciją. Tai didelė mūsų veikėjų yda, kuri kelia susirūpinimą eilinių narių tarpe organizacine ateitimi. Dar kiti neslėpdami prisipažinti, jog per eilę metų nėra skaitę lieuviškos knygos ir neprenumeruoja nei vieno laikraščio, kartais nusiperka šeštadieniais. Ką tokios nors praėyt buvusios dižios ir aktyvios org-jos nariai gali nuveikti dabar, apie ką jų susirinkimuose kalbama ir kokių tautinių kultūrinių vertybių iš jų gali pasisavinti atėjęs jaunasis narys?

Kaip nesiteisintume, tačiau dėl bet kokios mūsų veiklos silpnėjimo pirmaisia bus atsakingos vadovybės.

Lygiai toks pat nuolatinių pasitarimų, naujų steigimų informacinio centro klausimas. Daina be galo. Suvažiavimai paskelbia rezoliuciją, visuomenę pritaria, jįgtai reikalinga ir naudinga. Išrenkamos komisijos vykdymui ir, tenka pripažinti, jos savo pareigas atlieka, kontaktuoja tinkamus asmenis, gauna jų sutikimą, paskelbia spaudoje to informacinio centro sąstatą, pirmuosius užsimojimus ir tuo viskas baigiasi. Tik po ilgesnio laiko ir vėl tas pat kartojasi. Atsiranda nauja komisija ir iš naujo organizuoja vėl betiksliai aukodama energiją ir, kap vėjas skrendanti mūsų brangų laiką.

Savaime aišku, toks į visą pasaulį spinduliuojantis, lietuvišką tautinį žiburį skleidžiantis informacijos centras būtų labai naudingas, bet, jei per eilę metų jo nesuge-

NAUJOS KARTOS VEIDO BIEIŠKANT... (2)

KĄ PASAKOJA GRĮŽĘ IŠ II PLJ KONGRESO?

Jūratė Statkutė - De Rosales

PETRAS KRIŠČIŪNAS 19 metų. Augęs provincijoje, prieš 3 metus Petras atvažiavo su tėvais gyventi į Caracas ir įsijungė į lietuvišką veikimą. Petras neseniai išlaikė brandos atestato egzaminus ir šiuo metu ruošiasi konkursiniams egzaminams įstojimui į Venezuelos prekybos laivyno karininkų mokyklą.

Korespondentė:

Prieš metus, tu, Petrai, nė žodžio nekalbėjai lietuviškai. Dabar gi visą šį pasikalbėjimą galėsim praveisti palyginti laisva lietuvių kalba. Pasakyk, kokių būdu tu tokią stebuklą įvykdei?

Petras: Kai man pasakė, kad bus jaunimo kongresas, aš pasiryžau ten važiuoti. Aš žinojau, kad mane išrinks atstovu tikrai tuomet, jei mokėsiu lietuviškai. Pradėjau eiti kas dieną nuo 6 iki 8 v.v. pas kunigą Perkumą ir jis mandavė privačias pamokas. Namuose daug skaičiau. Rašyti mokiausi irgi namie, su tėvelio pagalba. Daug padėjo pats buvimas kongrese, nes ten turėjau išvienkalbėti lietuviškai. Faktinai lietuvių kalbą aš girdėjau nuo mažens, bet pats niekad nekalbėjau, o kai pradėjau, viskas pasidarė gana lengva.

Chicagoje mus puikiai priėmė Venezuelos Lietuvių Draugija ir mane apgyvendino pas manotėvelių kūmą, Marquette Parko rajone. Kai kūmos mažoji anūkė mane pirmą kartą išvedė į gatvę, viena nepažįstama praeivė mus prakalbino lietuviškai. Aš buvau patenkintas, kad galiausiai irgi lietuviškai atsakyti. Visur matėsi daug mašinų su Vyties ženklu.

Kai nuėjome į pirmą paskaitą Chicagoje, man

bėjom įsteigti, tai likusią energiją ir laiką naudokime pozityviems tautiniams darbams, o informacijos skleidimą ir toliau palikime savajai lietuviškai spaudai, kuri gerai tas pareigas atlieka ir dar geriau galėtų atlikti, jei mes visi daugiau dėmesio jai skirtume, daugiau remtume naujais prenumeratoriais ir skubiai teiktume informaciją, o taip pat ir skaitytume ją, nes nebūdami gerai susipažinę su savo lietuviškais reikalais bei siekais negalėsime gerai ir teisingai informuoti nei svetimųjų kitomis kalbomis.

E. Čekienė

buvo nesmagu išgirsti pačioje pirmoje kalboje reikalavimą, kad būsima jaunimo sąjunga priklausytų nuo L. Bendruomenės. Mes buvome tik ką atvažiavę, nieko apie jo kias organizacijas nežinojome, viskas buvo naujiena; mes jautėmės, kad atvažiavome tam, kad savas mintis ir programas nustatyti, o toks iš pat pirmo susitikimo daromas staigus reikalavimas nuo ko nors priklausyti mus pastatė į defenzivą.

Tačiau kitos paskaitos Chicagoje man labai patiko. Ypač vienos ponios ir vieno daktaro paskaitos apie vaikų mokymą lietuviškai. Pasiryžau, jei tik pavyks, vesti gerai lietuviškai kalbančią lietuvių. Savo vaikus mokysiu namuose nuo mažens tik lietuviškai kalbėti.

Tokį mano pasiryžimą vėliau dar labiau sutvirtino studijų dienų metu girdėta p. E. Jomantienės (Australija) paskaita "Lietuvybė jaunoje šeimoje". Ten buvo svarsto mi būdai kaip praktikoje mokyti vaikus lietuvių kalbos. Aš irgi manau, kaip ir p. Jomantienė, kad lietuvių kalbos reikauti iš vaikų reikia pratingai, bet ir griežtai.

Chicagoje aš nesupratau, kodėl paskaitose buvo tiek mažai žmonių? Juk visi suvažiavo tam paskaitų išgirsti, mokyti, tai kodėl visur kurėjome buvo tiek daug lietuvių, o paskaitose jų buvo tiek mažai? Šokiuose man irgi buvo sunku žiūrėti į geriančius žmones. Viena mergaitė iš JAV padarė pastabą pavadinama Jaunimo Kongresą "išgytųjų kongresu". Tokiuose išgytumuose mums buvo nesmagu, ir iš balių stengdavomės ankščiau išvažiuoti.

Šokių šventės aš neužmiršiu niekad. Per visą šventę aš labai galėjau, kad mūsų, Caracas šokių grupė, ten negalėjo dalyvauti dėl įvairių neįveikiamų kliūčių. Man dar labiau padidėjo noras atsiduoti tautiniams šokiams. Vėliau, būnant stovykloje, dalyvavau tautinių šokių pamokose. Dabar norėčiau palaikyti korespondencinį ryšį su mokytojais, tam, kad gauti daugiau medžiagos apie šokius.

Atmintinas man liko vienas vakaras Kent Universitete. Buvome susirinkę vienoje salėje, dainavome, kiti šoko, buvo ir akordeonų muzika. Tuomet įėjo kun. Saulaitis su Universiteto vadovu ir mums pranešė apie naujus susideginimus Lietuvoje. Aš pradėjau galvoti, kad mes čia smagiai susirinkome, o ten, Lietuvoje, vyksta tokie dalykai. Galvojau, kad mes turime kitaip veikti, elgtis energingiau, agresyviau. Jeigu jie be jokios laisvės gyvendami sukilo Kaune net tris dienas, tai mes čia, laisvi būdami, turėtume

ieškoti stipresnių kovos būdų.

Man atrodo, kad PLJ Sąjunga turi turėti savo nuosavą veiklą, nes mes nenorime tik gražiai pašukti vyresniųjų minėjimuose ir daugiau nieko neveikti. Mes norime atsakyti už savo veiksmus, susiorganizuoti ir dirbti taip, kaip mums atrodo, o ne taip, kaip atsargūs vyresnieji mums nurodys. Studijų dienų metu aš daug ko išmokau. Mantos dienos buvo labai naudingos kalbos ir žinių atžvilgiu.

Rezoliucijų balsavimo diena, priešingai, mane apvylė. Man atrodo, kad rezoliucijų nustatymas ir PLJ Sąjungos įsteigimas buvo svarbiausi kongreso uždaviniai, o jie buvo nustumti į patį paskutinį momentą. Tą pačią dieną kai vyko balsavimai, 6-ta val. vak. jau turėjome pavakarieniauti.

ti, sukrauti daiktus ir važiuoti į stovyklą. Rezoliucijų balsavimai praėjo ant greitųjų. Kai kurias rezoliucijas p. S. Barzdukas pasiūlė nesvarstyti, nes tai buvo dalykai, kurie JAV jaunimo tarpe jau gyvavo ir buvo įvykdyti seniau. O mums, P. Amerikoje, tos rezoliucijos buvo svarbiausios, nes jos mums būtų buvusios pagrindu tam organizaciniam darbiui kurį mums dar yra labai reikalingas, nes daug kur mes dar turime pradėti nuo pradžios.

Korespondentė: Petrai, ar tu nemanai, kad tokios rezoliucijos galės būti prarastos būsimo Pietų Amerikos Jaunimo Kongreso metu?

Petras: Taip. Gal būtų. Tačiau mes būtume norėję, kad viskas būtų prarasta pasaulinio kongreso rėmuose, o ne P. Amerikoje atskirai.

Balsavimo metu pradėjome protestuoti ir reikalauti, kad į balsavimą būtų žiūrima rimčiau. Ta da prasidėjo ginčas, bet jau buvo laikas važiuoti į stovyklą ir tuo viskas pasibaigė. Kokios rezoliucijos skaitosi priimtoms (Nukelta į 4 psl.)

Šis bei tas

Jei vasarą skyrėme daugiau kūno atgaivai -- kelionių ir išvykų mankštą, papildomų atgaja ar šiaipatviroj gamtoje poilsiavimai, tai dabar, orui atvėstant, mielai griebsimės proto mankštos, kad išlaikytume darnią pusiausvyrą, o gal net pirmenybę suteiktume dvasiniam pradui. Jaunimui atsidaro mokyklų durys, o vyresniesiems irgi būtina be perstojo dvasinių judrumų gyventi, nesustingti, kasdien kuo nors išmintį praturtinti. Lengvas ir patogus, kiekvienam prieinamas lavinimasis -- knygos. Dėkui Dievui, gerų ir turiningų, net įdomių ir patrauklių knygų dar kasmet sulaukiamės nemažai, tik reikia skaitytojų. Ir lietuviškos knygos skaitytos ne tik, kaip šabloniškai sakome, "savos spaudos palaikymui", bet -- protui paprusinti ir išmintinai pagalašti, tautinei nuovokai pagilinti, o ir dvasiniam alkui patenkinti, nuoširdžiai literatūrine ar mokslo kūryba pasigrožėti. Juk nė vienas nenorime dvasiškai pasenti, protu sustingti arba savos kultūros dalykų neišmanančiu atsilikėliu tapti.

• Vytauto Alanto romanas Amžinasis lietuvis -- mums artimo ir labai intriguojančio turinio: apie Amerikoje šiaipar kitaip įsikūrusius nauj, ateivius ir jų problemas, jų rimtus ir juokingus žygius. Autorius jau skaitytojų gerai žinomas kaip gabus beletristas ir dramaturgas, kuris drąsiai ir atvirai vaizduoja mūsišką tikrovę, vis išskeldamas jautrių temų, vis atsiremdamas į tautinę platformą. Ir stilius V. Alanto yra originalus, brandžiai sultingas -- visuomet teikia malonaus pasiskaitymo ir pasigėrėjimo, šioje knygoje autorius ypačiasi pasižymi veikėjų psichologinių bruožių ryškiai atskleidžiu. Čia mūsų ateiviai stojai kaip gyvi įvairiose aplinkybėse -- fabrike, pramogose, tautinėje veikloje. Daugelis, galbūt, atpažins ir save arba kaimynus.

• Štai greta ir kitas naujas romanas -- Prano Naujokaičio Pasisėjau žalią rūtį. Autorius taip pat jau vyresniosios kartos, tad veiklas brandus turinio ir formos atžvilgiu. Čia irgi medžiaga panaši -- apie mūsiškius naujakurius Amerikoje. Bet kūrybinis braižas visai kitas, o ir požiūriai yra skirtingi. Tačiau galima lyginti ir vienu panašumu: kaip ir V. Alanto romanas, ir šis yra pozityviai atremtas į dabarties lietuvių esmines problemas. Todėl tokia knyga ne vien teikia smagaus pasiskaitymo, bet ir praturtina skaitytoją gilia išmintimi, net padeda atsakyti į kai kurias šio momento aktualus klausimus. Pr. Naujokaičio romanas gvildina mišrių šeimų problemą, tad pravartus paskaityti ne tik vyresniems, bet ir jaunimui, kuris kaip tik stovi ties šeimos sukūrimo slenksčiu.

• Dr. Petro Joniko knyga apie mūsų bendrinės rašomosios kalbos kūrimąsi 19 a. II pusėje yra ypatingai brangi dovana lituanistikos darbu mylėtojui. Veikalas didelis, 334 psl., bet itin vertingas moksliniu rimtumu. Pasirinkta tema išnagrinėta moksliškai išsamiai ir objektyviai. Bet ne vien lingvistui ši knyga patraukli. Viena, autoriaus stilius, labai aiškus ir grynas, be jokių filosofinių painiavų ar tuščių išvedžiojimų -- teikia gero pasiskaitymo. O antra, čia greta kalbos bei rašybos klausimų ne vienur paliečiamos ir anų laikų visuomeninės bei tautinės aplinkybės. Juk įdomu, kad caro laikais, kai mūsų spaudos beveik nebūta, nes reikėjo slapta iš Prūsų gabenti ir slėptis, kad valdžia nenubastytų, o vis dėlto mūsų studentai Maskvos ir kituose Rusijos universitetuose jautriai domėjosi sava kalba ir rašyba, net dėjo dideles pastangas savo spaudą ugdyti, tobulinti. Ne vien filologai ir lingvistai, bet medikai ir technikai ar agronomai diskutavo rašybos klausimus, ginčijosi, susirašinėjo tom tomom, ieškojo gramatikų ir kt. knygų, žodžiu, visais būdais mėgino savą raštą tobulinti. O jiems trško gerų pavyzdžių. "Aušros" kalba ir rašyba irgi buvo netikslė ir nepastovi, knygos buvo leidžiamos bet kaip, bet tie studentai tikėjo savo tautos ir kultūros ateitimi ir ryžtingai dirbo. Galop su J. Jablonskiu mūsų kalbos ir rašybos reikalai pradėjo šiaip taip nusistovėti. Bet ligi dabartinės padėties reikėjo praeiti ilgas kelias, ir tais tamsiais rusų priešpaudos laikais ypačiai veiklus ir tautiškai sąmoningas buvo mokslo einas jaunimas. Jie nesidairė tuomet savo tėvų ir šiaip vyresniųjų paramos, o ir neturėjo prieš akis to laimingo pavyzdžio -- 20 metų Lietuvos nepriklausomybės! Kad taip dabar mūsų mokslin-gasis jaunimas panašiai susidomėtų savos spaudos ir kultūrinės pažangos darbais!

GRANDINĖLĖ GINTARO JŪROS PAKRANTĖJE (3)

Vykstame į Hamburgą, kur oficialiai priimami Hamburgo senato direktoriaus miesto rotušė. Senato direktorius Carl-Heinrich Bonnet mūsų atvykimo proga perskaitė oficialų senato raštą, pasidžiaugiant, kad būdami Amerikoje, lietuvių kultūrą kultivuojam ir palaikom. Paminėjo, kad Hamburgas jau viduramžiais turėjo tamprius ryšius su Lietuva, kultūrinius ir prekybinius. Užsiminė, kad mūsų tėvai po karo nuvyko į Ameriką surasti naują tėvynę. "Jūs iki šiol savo tėvų žemės nepamiršot. Jūsų tėvai pačius gražiausius dalykus, tautinius papročius, jums perteikė, kad toliau juos puoselėtumėt. Jūs tokio aukšto lygio savo srity pasiekėt ir tiek dirbat, kad jums priklausio padėka ir pagarba. Atvykote į Hamburgą ne tik parodyti, bet taip pat ir pamatyti. Hamburgas, kaip uostas ir didmiestis, turi ryšius su visu pasauliu ir džiaugiasi jūsų atvykimu. Tikimės, kad Hamburgas pažadins jūmose jusmų ir paliks gražiausius prisiminimus. Žmonės suprasti ir kitas tautas pažinti, kitus miestus matyti, yra didelis dalykas ir tai prisideda prie taikos palaiškymo bei gerbūvio. Grįžę ilgai išlaikykite širdyje prisiminimus apie seną ir gražią Europą. Dar kartą jus sveikinam ir linkim daug gražių dienų Hamburge".

Sekančią dieną Hamburger Abendblatt išdėjo nuotrauką šokėjų su senato direktorium.

Vakare Timmendorfer Strand prie Baltijos jūros vasarvietėje vienam iš pačių gražiausių viešbučių, davėm koncertą vasarotojams. Salė fantastiškai graži ir puošnieji mūsų rūbai su ją gražiai derinosi. Prieš koncertą visi stengėmės pabūti prie jūros, kuri

INGRIDA BUBLIENĖ

skalauja taip pat ir mūsų tėvynės krantus. Vanduo tikrai žavus, o balto smėlio pakrantės priminė nevieną pasaką apie Baltiją.

Marius Narbutaitis, Daiva Bielinytė ir Alvydas Narbutaitis prie Baltijos jūros. J. Garlos nuotrauka

Koncerte dalyvavęs televizijos atstovas vėliau pasakė: "Tikrai maloni ir graži grupė, kuri pristato tobulą harmoniją, ko negalima sakyti apie šių dienų modernius šokius. Norėčiau, kad ši harmonija daugiau išgalėtų pasaulyje ir, kad pasilinksminimai vėl pasiektų tokių lygių".

Mokt. S. Antanaitis buvo sužavėtas Grandinėlės dinamiškumu, judrumu, gražiai atvaizduotais lietuviško gyvenimo papročiais. Jis dar niekur nebuvo matęs taip gražiai atvaizduotas lietuviškas vestuves. Labai jį žavėjo masinės scenos. Koncertui pasibaigus turėjome pasidlymą koncertuoti Badesen vasarvietėje. Tik gaila neturėjome laiko ir reikėjo atsisakyti.

Sekančią dieną koncertuojame Hamburgo universiteto didžioje salėje, Auditorium Maximum. Prieš koncertą Hamburgo televizija filmuoja Grandinėlės šokius. Televizijos atstovai vakar dienos koncerte buvo taip sužavėti, kad šių šokių parodymas Vokietijai, jų žodžiais buvo būtinas. Auditorija audringais plojimais tą vakarą palydėjo Grandinėlės kiekvieną šokį. Ypač vokiečiai buvo sužavėti, kai baigdami programą atlikdavom jų tradicinį šokį Der Windmiller.

Šiame koncerte dalyvavęs Hamburgo senato direktoriaus asistentas Uwe Christensen, priimdamas iš Grandinėlės dovaną Senato direktoriui, pareiškė: "Lietuva, šokiai ir mieli šokėjai paliks neišdildomą prisiminimą". Po koncerto

priešėjęs K. Masiliūnas pasibėgė: "mes tokio ansamblio dar nebuvom matę čia ir gal nebeteks mums vyresniems pamatyti, be galo gražų išpūdį padarė. Sveikinam ir dėkojam".

Po šių tikrai sekmingų

koncertų su svečiais rinkomės į vieną lietuvių savininkų restoraną vakarienei. Jos metu Grandinėlės vadovas L. Sargys šiais žodžiais kreipėsi į kun. V. Šarką: "Jūs vienintelis turbūt pasaulyje, kuris nekrepia dėmesio ar lietuvių rėkia ar nesikalba, bet jūs vis tiek darot ir tokiems žmonėms mes esam visad pasirodę padėti".

Grandinėlės šokėja Onutė Kliorytė šia proga kun. V. Šarkai iškėlė dovaną už jo rūpestį ir darbą mūsų gastrolei. Grandinėlės dovaną — auksinis laikrodys.

Dėkodamas kun. V. Šarkai taip prabilo į Grandinėlę: "Pati gražiausioji pati žaviausioji ir pati brangiausioji Grandinėlė. Dėkoju visų Vokietijos lietuvių vardu, kad jūs išdrįsote padaryti didelę kelionę atvykti į tėvų kontinentą ir čionai netik stebėti, gėrėtis įvairiais vaizdais bet ir kaitę pozityvaus duoti. Daug esu matęs, daug esu išgyvenęs. Išleidau jūsų tė-

vus į Ameriką 1948-52 m. per Bremeną. Tada susipažinau ir su jūsų mielais vadovais A. ir L. Sargiais. Esu užsispyręs, todėl ir veiklus, kad galėčiau pateisinti laisvą gyvenimą, kad galėčiau pateisinti turimas galimybes tarnauti Dievui, bažnyčiai ir kiekvienam žmogui. Tokio jaunimo, kaip jūs neturėjau savo gyvenime ir nemačiau. Aš jums žaviuosi ir statau jus visus pavyzdžiu visiems Vokietijos mergaitėms ir berniukams. Jūs visi kalbat lietuviškai, galvojat lietuviškai ir kas svarbiausia jaučiat lietuviškai. Jūs esat pirmoji grupė, kuri taip gražiai pasirodė ir atidarė vartus kultūriniam bendradarbiavimui. Jūs Lietuvai daug savo žygiu padarėte, bet aš čia konstatuoju, kad ir Amerikai garbę nešat. Šis mūsų gero darymas pateisina mūsų egzistenciją laisvuose kraštuose prieš tuos kuri krašte liko, prieš tuos kurie buvo į Sibirą išvežti ir persekiojami. Ačiū jums už jūsų didelį žygi. Už pirmuosius žingsnius ir toliau eikite lietuvišku keliu, krikščionišku keliu, kad prisidėtumėt prie laisvės atgavimo. Jūs nešat lietuvišką žiburėlį ir saugot savo rankomis, kad neužgestų. Jis spindi ir žavi kiekvieną. Vienas profesorius šio vakaro koncerte sakė aš turėjau atvykti į Hamburgą, kad galėčiau pamatyti žavią Grandinėlę. Kiek girdėjau šiandien komplimentų, tiek savo gyvenime nesu girdėjęs."

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės vardu buvo įteikta knyga Lietuvos Gamta. Prie šio koncerto į talką atėjo daugelis vietinių lietuvių, daug sielojos bendruomenės pirm. J. Valaitis, Pašaitienė, Klimaitienė, A. Lingė bei kiti. Tą vakarą dar ilgai dainavom, vaišinomės vaisingų lietuvių tarpe.

(Bus daugiau)

Grandinėlė oficialiame vizite pas Hamburgo senato direktorių: Daiva Marcinkevičiūtė, Nijolė Mainelytė, Alvydas Narbutaitis, Eglė Giedraitytė, Gintautas Neimanas ir senato direktorius Carl-Heinrich Bonnet. J. Garlos nuotrauka

Ties II PLJK nutarimais (2)

Kaip sutiko PLJS steigimą PLB? Savoime aišku, formaliai su susidariusia padėtimi PLB turėjo sutikti, juo labiau, kad raminančiai užtikrinamas noras "veikti PLB rėmuose". Bet ir čia prasikiša strateginis nonsensas. Šitokių atvejų PLB privalejo pati steigti savo filialą ar padalį, skirtą jaunimo problemoms tvaryti. PLB-ei to nedarius, PLJK stoji į tą tuštumą. Tikrai taip galima išaiškinti PLJS steigimą. Tai buvo savotiškas protestas prieš vis nesuskubančius visus reikalus aptvarkyti "senius"! Tai buvo savotiškas protestas prieš PLB vis platesnį užsiangažavimą kitoms veiklos sritims.

PLJK galėjo paskelbti iniciatyvą įsteigti PLJS. Tam reikalui PLJK privalejo surasti PLJS statuto projekto autorius. Jeigu toks projektas buvo jau gatavas iniciatyvos įnešimo metu, uždaroje Kento konklavoje, galima buvo jį ir svarstyti. Projektą priėmus, galėjo būti išrinktas preliminarinis komitetas, laikinoji valdyba, iki organizacija taps legali ir tvarkysis demokratinio būdu, tiesiai arba korespondenciniu būdu išsirinkdama valdančiuosius savo organus. Statuto potvarkiai nustatyti ir narių kvalifikacijos, narių santykių su centru, vykdomųjų organų rinkimo būdą bei tų organų kompetenciją. Viskas tai yra elementariška ir paprasta. Ar apie tai verta bekalbėti? Bet, kada prieš akis tokios keistybės...

Nutarimuose pareikšta, kad PLJS veiks PLB rėmuose. Tai kategoriškas užtikrinimas. Ar to kiu pareiškimu neužgaunama PLB sprendimų laisvė? PLB turi gauti PLJS statutą, kad galėtų tarti, ar šis vienetas priimtinas į PLB "rėmus"? PLB turi nutarti, kiek svorio rezervuoti PLJS atstovams: valdybose, narių tarpe, etc. Nutarimuose jau kalbama, kad "bendravimo ir bendradarbiavimo būdus PLJS sutars su PLB valdyba". Šis optimistiškas patikrinimas, aišku skirtas laikui, kada PLJS taps legalia tarptautine lietuvių jaunimo organizacija. Kol to fakto nėra neologiška kalbėti apie susitarimus.

Preliminariniame savo ideologinio ir politinio veido pristatymui PLJS privalo paskelbti, kad PLJK nutarimai yra PLJS charta. Bet to dar neužtenka bendrinei organizacijos veiklai. Viskas dar embriono stovyje: statutas, vykdomųjų organų sudarymas, rinkimai, narių definicija, ir kt.

PLJS tikrai tada galės tartis su PLB dėl bendradarbiavimo kada PLJS pereis visus savo organizavimosi etapus.

Grįžtant prie PLJS įsteigimo mįslės tenka galvoti, kad spontaniškas emocijų impulsas (jeigu ne buvo išankstinio sugalvojimo) pajėpsniui užleis vietą praktiškam sumanymui įgyvendinimui. Polėkis taps proza. Statutas bus parengtas, korespondenciniu būdu aptartas (PLJK narių tarpe) ir priimtas. Organizacija legalizavus, įvyks ir rinkimai, atsirastų ir PLJS valdyba. Tikrai tada pakils burės palankiems veiklos vejamams, tikrai tada pakils ir laivo vėliava. Tikrai tada, jeigu tai bus akcentuota statute, PLJS galės prašyti priimama į PLB "rėmus"...

Tada, savaime aišku, patriotinio sentimentu vedina PLB neatmes bendradarbiavimo prašymo, priims PLJS į savo "rėmus". Bet kaip pasiskirstys veikimo sritys, ar nebus trinties, netgi konkurencijos, ar neatsiras ginčų (juk PLJS nori įeiti kaip lygus tarp lygiųjų...)? Tokiose padėtyse visad daug pavandeningų uolų. Išankstiniai linkėjimai, kad tokių uolų neatsiras...

JAUNATVĖS NUSTATYMAS

Nutarimuose yra įdomus jaunatvės nustatymas. Amžinai nesugaujamą aptarimą, kas yra jaunas, o kas jau nebejaunas, išsprendžia gana drastiškai. Bet ar teisingai?

Tvirtinama, kad kraštuose būsią steigiami PLJS vienetai, kad narių amžius tokiuose vienetuose ribojamas 16-30 metų gimtadieniais. Ši detalė, savaime aišku, sudaro būsimo PLJS statuto dalį, ir nelogiškai išprausta į PLJK nutarimų tekstą. Bet, a propos, domina, kad bene pirmą kartą mūsų apyvokoje jauno žmogaus definicijai paimtas 16-30 metų amžiaus tarpsnis. Tai drąsus aptarimas, liberaliai sudurstyta sąvoka. Čia išvengta palyginimo, reliatyvumo, net atitikmens gyvenimo realybei.

Atsigrįžus į mūsų valstybinio gyvenimo praktiką, matome, kad Nepriklausomos Lietuvos seimų nariai bei ministrai dažnai nebuvo pasiekę 30 metų amžiaus. Šiaip gi, kūrybinio pasaulio atstovai iki 30 metų amžiaus yra davę nepakartojamus šedevrus. Kaip atrasti tą mįslingą jaunatvės ir nebejaunatvės sandūros ribą? Ar nepasikliauti gyvenimo faktais? Ką bendro turi 30 metų asmuo, baigęs aukštųjų mokslus, turįs reikšmingą poziciją, kvalifikuotą darbą, žmoną ir tris vaikus ir šešiolikmetis šokių ansamblio dalyvis?

Šis kurioziškas problemos prievėdimas ad absurdum (iki nesąmonės) patvirtina senus Dirvos teigimus, kad labai jau keblu remtis vien etninio principu. Logiška spręsti visa tai tolydžiu jaunųjų išliejimu į veikiančias ideologines, politines, ekonomines lietuvių organizacijas. Tokiu būdu išsibalansuoja kartų pusiausvyrą, sušvelnėja generacijų kaita, išsiskirsto perimamų paregų ir funkcijų svoris. PLJS mėgins įbrėžti liniją tarp jauno ir "nebejauno". Definicijos gi, tačiau, yra trąšas ant vandens paviršiaus. Fuk-sai ir filisteriai tinka korporacijų gyvenime, nes tos pat krypties (ideologinės ar kt.) organizacijose tai natūralu. Bendrinėje, visuotinėje plačios visuomenės veikloje generacijų praradimas akcentas nėra našus įnašas į veikimą.

Nutarimai parodė būsimojo PLJS statuto detalę: PLJS nario amžiaus definiciją. Ar ji neturi priekaištų -- teatsako gyvenimas. Ir trisdešimt metų atšventęs vis jaučiasi "mūsų jaunimo" rubrikoje. Kaip žinia, to amžiaus profesionalai labai mažai rėmė savo aukomis PLJK. Gal būtų dėlto, kad jie jautėsi esą vyresniųjų remtini?

(Bus daugiau)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

MACHINE BUILDERS

Experienced for leader in automation field. Night shift operation. Must have experience in heavy machine tool industry.

Apply in person to:

CROSS-FRASER

DIVISION OF THE CROSS CO.

17801 E. 14 MILE RD.

FRASER, MICHIGAN

An Equal Opportunity Employer

(70-74)

ELECTRICAL CONTROLS DESIGNERS

for leader in automation industry. Must have relay and solid state experience.

Apply in person

CROSS-FRASER

DIVISION OF THE CROSS CO.

17801 E. 14 MILE RD.

FRASER, MICHIGAN

An Equal Opportunity Employer

(70-74)

KŪRYBA IR MOKSLAS

KLAUSKITE — ATSAKYSIME

KAIP PAVOJINGA ŠIRDIES LIGA (2)

Kasmet Amerioje nuo širdies ligų miršta virš pusės milijono žmonių. Jų tarpe nemažai ir lietuvių. Norėdami skaitytojus geriau supažindinti su širdies ligų problema, mes kreipėmės į dr. Antaną Butkų, kuris garsiose Clevelando Klinikose vadovauja eksperimentinei lipidų laboratorijai ir yra parašęs tuo klausimu keletą mokslinių straipsnių ir skaitęs paskaitų, prašydami, kad besidominčius širdies ligom skaitytojus supažindintų su širdies ir kraujo indų ligomis.

Dr. A. Butkus mielai sutiko atsakyti į Dirvos skaitytojų klausimus. Kadangi širdies ir kraujo indų ligos yra labai plati ir komplikauta problema, specifiniai mediciniškiems klausimams giliau atsakyti, Dr. A. Butkus talkonpasikvietė savo kolegas specialistus iš Cleveland Klinikų -- Dr. Heriot P. Dustan, aukšto kraujo spaudimo ligų specialistę ir Cleveland Klinikų Tyrimo Instituto šio skyriaus vedėją, ir Dr. E. K. Shirey, kardiologą, kuris drauge su Dr. F. M. Sones išrado būdą tiksliai nustatyti širdies arterijų stovį, jas nufilmuodami.

Klausimus prašome siųsti Dirvai, adresuojant: Dr. Antanas Butkus, Dirva, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

-- Jei širdies priepuolį turintis asmuo negali prisiskambinti savo gydytojui, ką jis gali daryti?

-- Tuoj pat važiuoti į ligoninės greitosios pagalbos kambarį (Emergency Room). Kartojų, uždelsimas yra labai pavojingas, tad jei šeimos nariai ar draugai mato, kad priepuolio ištiktasis delsia -- turi jį ikalbėti ir skubiai vežti į ligoninę.

-- Kas atsitinka su širdimi, širdies priepuoliui užėjus?

-- Širdies priepuoliui užėjus simptomai ir skausmai gali būti įvairaus stiprumo. Toje širdies vietoje, kur nepatenka pakankamai kraujo jos elektrinis konduktyvumas susilpninamas ir širdies plakimo ritmas gali pasidaryti nereguliarus, -- net nebesunktoliuojamas. Priepuolio ištiktas širdis gali nustoiti pumpavus kraują kaip tik dėl to jos išmušimo iš reguliaraus ritmo. Dėl šių priežasčių ir yra labai svarbu kuo greičiau gauti greitąją pagalbą ligoninėje, kurioje šie širdies plakimo nereguliarumai gali būti ištaisyti.

-- Ar širdies priepuolio ištiktasis gali visiskai išgyti ir sugrįžti į normalų gyvenimą?

-- Taip. Dėka didelės pažangos gydymo technikoje pacientas išgydomas daug trumpesniu laiku negu anksčiau. Šiandien darosi daugiau taisyklė negu išimtis, kad širdies ligos pacientas grįžta ne tik namo, bet į savo anksčiau turėtus įsipareigojimus ir gali vesti visiškai normalų gyvenimą.

-- Ar prigimtiniai širdies trūkumai gali būti pagydomi?

-- Virš 25,000 kūdikių kas met gimsta su širdies trūkumais. Keletą metų atgal beveik visų jų gyvenimo ilgis buvo trum-

pasigamina daugiau lipidų arba riebalinių medžiagų.

Nekontroliuojamas diabetas ilgainiui gali sukelti didesnius kūno sutrikimus ir tuo prisidėti ir prie širdies ligos išsiskaidymo.

-- Kokia pažanga padaryta medicinos tyrimo srityje dėl širdies kraujo indų ligos?

-- Per paskutinius 20 metų padaryta labai didelė pažanga ligos nustatyme -- atpažinime, nuo jos apsaugojimo, jos gydyme ir chirurgijoje, širdies funkcijų sunormavime ir rehabilitacijoje po širdies priepuolio.

Elektroninės ir kitos technologijos dėka pagaminta daugybė instrumentų preciziškesnei diagnozei nustatyti. Pavyzdžiui: Catheterizacija ir angiographija, kur vamzdelio pagalba galima pamatuoti širdies vožtuvėlių spaudimą, paimti kraujo pavyzdžius, įleisti x-ray peršviečiančius chemikalus filmuoti ir aiškiai nustatyti širdies indų ar vožtuvėlių trūkumus.

Trijų dimensijų elektrokardiograma kuri geriau užregistruoja širdies elektrinius impulsus; phonocardiographija -- tuo pat metu užregistruojančią pulsą elektrokardiogramą, ir respiracijos kreivę, radijo aktyviųjų medžiagų pavartojimą, kompiuteriai, ultrasonic frequency, fluorescent antibodies ir kit.

-- Kaip yra gydomas širdies priepuolio pacientas ligoninėje?

-- Jis yra priskiriamas taip vadinamam Coronary Care Unit. Jame dirba specialiai širdies priepuoliams paruoštas personalas. Jie ne tik su normuoja širdies ritmą bet taip pat apsaugo ligonį nuo galimų komplikacijų. Šių vienetų dėka mirtingumas nuo širdies atakos paskutiniu metu sumažėjo apie 30 procentų. Apskaičiuojama, kad apie 50,000 širdies atakos aukų būtų kasmet išgelbima, jeigu jie galėtų visi pasinaudoti šiuo specializuotu gydymo būdu.

-- Kokios rūšies aparatai randami šiuose širdies priepuolio gydymo skyriuose?

-- Modernus skyrius turi automatinius 24 valandų širdies ritmo matavimo instrumentus, kurie ligoninės televizijos ekrane rodo širdies funkcionalumą. Jeigu širdis pradeda veikti nenormaliai, automatinis alarmas praneša apie atėjusį pavojų ir tuoj pat personalas gali vaistų ar elektrinių metodais iššaukti širdies plakimą, pakeisti jos ritmą ir kitas reikalingas funkcijas.

(Bus daugiau)

Chicagoje Čiurlionio galerijoje, jaunimo centre, šį šeštadienį, rugsėjo 16 d. atidaroma dail. Nijolės Vedegytės-Palubinskienės grafikos darbų paroda. Bus išstatyta 35 kūriniai. Parodą rengia Korp. Giedra, Paroda tęsis iki rugsėjo 24 d. Dail. Nijolės Vedegytės-Palubinskienės tapybą ir grafiką baigė Clevelando Meno Institute ir su savo darbais yra dalyvavusi amerikiečių parodoje, Clevelando meno muziejuje, Masillon ir Canton muziejuose ir kt. Įsimėdama visą eilę premijų. Nuotraukoje vienas jos grafikos kūrinių išstatytų parodoje "Kanados peizažas".

PAUKŠČIŲ POETAS

Antanas Miškinis

Antanas Miškinis pirmuoju savo eilių rinkiniu deklaravo ištikimybę skrydžiui. Rinkinio pavadinimas -- "Baltoji Paukštė". Simboliška alegorija išipynė į jaunojo poeto pirmojo eilinių rinkinių titulą.

Tai buvo seniai. Prieš beveik ... pusšimtį metų!

Autorius brendo, noko, pilnėjo. Jis artėjo, dabartiniu tarybiniu išsireikimu į "pilietiskumą". Dingo iš poetinės apyvar-tos poetinio maksimalizmo alegorija "baltoji paukštė". Tose polėkiškos paukštės kontūrai realėjo, proziškėjo, bet vis labiau artėjo prie kasdieniškojo Lietuvos gamtovaizdžio... Pasirodė Antano Miškinio eilių rinkinys "Varnos prie plento".

Tame puikame rinkinyje sukauptas visas Miškinis. Nepamėgdžiojamas lietuviškas "pilietiskumas", nuspalvintas humoro tvinksniais, graudulio melancholija, ironišku šypsniu, padarė rinkinį itin populiarių, daugelio mėgiamu.

Tada, kada jau periodo poetikon įbrido ir dunkėjo ir pompastika, ir pir-

mieji egzistencializmo tėvynėje.

I garsią miškininio pilietiško stichiją išliaužia melancholija. Ar ta melancholija nėra naujas "pilietišku-mas", nuostabiai nuosirdžiai atskambėjęs paskutiniame poeto eilėraštyje "Abejingumas", kurį kartu su keliais kitais, idėjo "Literatūra ir Menas" Nr. 34?

Tą naują, sąlyginio saubarį jis vėl Lietuvoje. Jis vėl stebi gyvenimo procesą jam sugrąžintoje dedame ištisai:

Varnos, žinote, irgi paukščiai:
Saulės link skrenda lig vidudienio.
Bet sugrįžta popiet ir neplauškia,
Kad jos žemę pajudina.

Mes ne varnos, o kartais rėkiam --
Už jaunystę, draugai! Tik ryžkimės!
Meno, menui, meną -- į priekį!
Betgi menas -- kančia, ne iškilmės.

Pasvajojam marias uždegti --
Už skobnių gerdami, giriam liaudi.
Patriukšmaujam, pravirkstam nakti,
Rytą vėlėk pečius suskilaute --

Nei linksmi, nei per daug nusiminę,
Pasiteisinam "sąlygom".
Mes lyg paukščiai -- lėti, naminiai
Sakom -- lėksim, o nelekiam.

Šitokią nuostabią savo giliu deklaratyvumu sąsają tarp geopolitinio landšafto ir kūrėjo davė mums Antanas Miškinis. Tarp kitų jo eilių sutilpęs "Abejingumas", šiose sąlygose, aišku, nebus nė deklaracija, nei stebė-

tina savo jėga išpažintimi. Bet iš tikrųjų tai yra ir deklaracija ir išpažintis toli išžengiančios iš bendro gana plačios, bet ir gana seklios dabartinės poezijos upės.

(JG)

Grandinėlės šokėjos Angelė Sakaitė, Nijolė Mainelytė, Diana Strimaitytė ir Rūta Giedraitytė Hamburge vaišinosi ledais.

J. Carlos nuotrauka

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALŪKANAS UŽ PADĖTUS INDĖLIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior -- (Near Rapid)
Telephone 681-8100

A. SALYS APIE RUSŲ KALBĄ

M. Sargenis

Liūdna žinia pavėluotai mane pasiekė apie prof. Antano Salio mirtį. Jis mirė kataraktų peržengęs 70 m. amžiaus slenkstį. Lietuva vėl neteko vieno iš žymiausių kalbininkų. Jo vardas bus įamžintas mūsų kalbos istorijoje. Kalbos specialistai jį įrikiuos į tinkamą vietą: jis bus sugretintas su Jauniūmi, Būga ar Jablonskiu. Visiems lietuviams jis liks kaip žymi mūsų kalbos mokslo asmenybė.

Prof. Antanas Salys buvo žemaitis. Ir atkaklus kaip žemaitis. Jis ir daktaro laipsnį įsigijo už žemaičių tarmes: "Die Ze maitischen Mundarten: Geschichte des zemaitischen Sprachgebietes" (Tauta ir Žodis VI 1930). Kaip mokslininkas jis išliko savo darbais Lietuvos universitetuose: Kauno ir Vilniuje. Profesoriavo jis ir vokiečių, ir JAV universitetuose. Visur jis dėstė lietuvių kalbos specialias sritis. Taigi, jis buvo pirmojo eilės lituanistas.

Tačiau A. Salys buvo ir filologinis enciklopedistas. Jis parašė daugybę studijų LE. Ši kartą nesigilindami į A. Salio enciklopedines lituanistikos studijas, tepaliesime tik jo straipsnį apie rusų kalbą. Ir tai tik to straipsnio dalį, kuri būdingai nušviečia rusų propagandą apie jų kalbą. LE XXVI tome, 189 psl. A. Salys taip rašo: "Rusai iš seno yra žinomi perdėtu savo kalbos garbinimu ir tikėjimu jos ypatinga

kultūrine mįsija. Iki II pas. karo sovietų dar bent oficialiai buvo vengiama primygtinai pabrėžinėti rusų kalbos pranašumą. Bet karo metu ypačiai išaugęs rusų nacionalizmas ir čia nusi-kratė bet kurių formalinių varžtų. Vėl visoje pilnumoje atgijo patetiškas rusų kalbos aukštini-mas ir įkyrus piršimas".

Rusų akademikas V.V. Vinogradovas yra parašęs išpūstą rusų kalbos panegyriką. Šis akademikas propagandistas kartoja Lomonosovo nuvalkiotą gramatikos ištrauką: "Romos imperatorius Karolis V sakydavęs, kad su Dievu tepitinka kalbėti ispaniškai, su draugais prancūziškai, su priešu vokiškai, o su moterimis itališkai.

(Bus daugiau)

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

TOOL AND DIE DESIGNER

WE HAVE—An opening in our engineering department for an experienced man that can design the tools and dies required to make deep drawn stampings. Will also design jigs and fixtures for secondary operations and special machines and equipment.

IF THIS JOB—interests you, write or call H. Parkinson:

GEUDER, PAESCHKE & FREY CO.

324 N. 15TH STREET
MILWAUKEE, WISCONSIN
414-272-6000

An Equal Opportunity Employer (70-72)

Šiandien tikėjimas rytdiena -- galimybė aplink jus galimai kuo daugiau išgyvenimo. Bet tai nėra reikalas tik siekimo ir pasiekimo. Tai reikalauja darbo ir laiko. Gal būt ir truputį pagalbos pakelyje. Mes norėtume jums suteikti tą pagalbą, kaip tik Ohio didžiausias bankas gali.

Taigi pasirinkit savo sapną ir pabudinkit jį. Kartumes galime tai padaryti.

CLEVELAND TRUST

Kartu, mes galime tai padaryti.

**Mes esame
labai
suinteresuoti parodyti
Jums kaip naudotis CTS.
Lengvai.**

Tik pasakykit mums kur Jūs gyvenate, kur ir kada Jūs norite važiuoti ir mes atsiųsime asmeninį tvarkaraštį.

name _____

address _____

city _____ zip _____

destination _____

arrival time _____

Mail to CTS: 1404 E. 9th St., Cleveland, O. 44114

CTS

nėra sunku naudotis.

Pirkite mieste nuo 10 v. ryto iki 7 v. v. Skyriuose iki 9:30 v. v.

Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps

MŪSŲ PAČIŲ IŠSKIRTINOS RŪŠIES TARLETON®

VYRAMS IR JAUNUOLIAMS ŠONINIAIS

UŽTRAUKTUVAIS BATAI -- DIDELĖ VERTĖ **12.99:**

Juodi
Rudi

- Dydžiai 7 iki 11 ir 12. D pločio
- Minkštas pasiduodas polyurethane viršus
- Naujos mados kulnas
- Šoninis užtrauktuvais patogiam užsidejimui ir nuėmimui
- Minkštas trikotažinis pamušalas

Budget Men's Shoes mieste ir visuose skyriuose. Paštu ir telefonu užsakymai primami. Skambinti 241-3070 bet kuriuo laiku; Lorain 233-6141; Elyria 322-6304

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* LIETUVIŲ STUDENTŲ SĄJUNGA, Clevelando sritis ruošia šokių, kurie įvyks penktadienį, rugsėjo 22 d. 7:30 v.v. Manakili Country Club, SOM Center Road prie Eddy Rd., Willoughby Hills. Bus orkestras, gėrimai ir loterija. Jaunimui įėjimas \$1.75.

Jei kas turite klausimų skambinkit Danai Gaižutei tol. 481-0791.

• Etnines studijas siūlo Cuyahoga Community College's Metropolitan Campus šio rudens ketvirčiui (žiūr. skelbimą).

Registracija kredito klasems vyks rugsėjo 18, 19 ir 20 d. Dėl tikslesnio laiko ir pilnesnių informacijų skambinkite Admissions and Records 241-5365 arba English Department 241-5966 ext. 285.

• Elena ir Povilas Mikšiai išvyko nuolatiniam apsigyvenimui į Floridą, Juno Beach. Palikdami Dirvai auką, p. Mikšiai dėkoja Dirvai už teisingą žodį ir nepaliaujamą lietuvišką patriotizmą ir visad lauks Dirvos Floridoje.

• Lietuvių Konservatorių Klubas penktadienį, rugsėjo 15 d., 8:30 val. vak. Union Savings patalpose, Richmond ir Monticello, rengia dr. A. Cain paskaitą apie kandidatą į JAV Prezidentus John Schmitz ir tuoj po paskaitos vyks Lietuvių Komiteto Paremti John Schmitz susirinkimas. Interesuoti kviečiami dalyvauti.

DAR NEVĖLŲ UŽSIREGISTRUOTI RUDENS BALSAVIMUI

Speciali balsuotojų registracija prasidės rugsėjo 18 d. ir baigsis rugsėjo 22 d. Ši registracija vyks visose gimnazijose ir kolegijose. Registracijos valandos bus nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų ir nuo 4 val. po pietų iki 9 val. vakaro.

Rugsėjo 23 d. vėl vyks specialioji balsuotojų registracija visuose didesniuose apsigyvenimo centruose. Valandos tos pačios: nuo 10 val. ryto iki 2 val. po pietų ir nuo 4 val. po pietų iki 9 val. vakaro. Toms dienomis galite ne tik užsiregistruoti, bet ir pakeisti savo adresą, jeigu vasaros metu persikėlėte gyventi į kitą vietą.

Užsiregistruoti balsavimui gali visi, kurie yra Amerikos piliečiai ir kuriems suėję 18 metų iki lapkričio 7 dienos. Palengvinus rezidencijos reikalavimus, dabar tik reikalaujama, kad pilietis būtų išgyvenęs toje pačioje apskrityje (county) 30 dienų. Studentai, kurie išvažiuoja studijuoti į kitas valstijas ar apskritis, gali balsuoti tik vienoje vietoje. Jei balsuoti yra užsiregistravęs savo namų adresu, tai turi balsuoti čia, o jei nori balsuoti ten kur moko, tai ten turi ir užsiregistruoti, bet turi ten išgyventi 30 dienų prieš registraciją.

Studentai, prieš išva-

žiudami į universitetus ir kolegijas, turi paduoti prašymą į Cuyahoga County Board of Elections, 2400 Payne Ave., Clev. 44114 balsavimo lakšto (ballot) gavimui. Tą gali padaryti per paštą, nurodymais savo kolegijos ar universiteto adresu ir balsavimo lakštas jiems bus prisiųstas. Tada pabalsavus, tą notaro patvirtintą (notarized) balsavimo lakštą (Ballot) turi atsiųsti atgal prieš tam tikrą Board of Elections nustatytą datą.

Ta pati procedūra taikoma sergantiems ir invalidams. Tik jie prieš savo prašymą gauti balsavimo lakštą dar turi pridėti daktaro paliudymą, kad yra nesveiki ir į balsavimo būstinę negali atvykti.

Lietuvių Respublikonų Klubas Clevelande ir apylinkėse ragina visus lietuvius, ypač 18 metų jaunimą ir naujus piliečius registruotis balsavimui. Šių metų lapkričio 7 dieną tenebūna nė vieno neatidavusio savo balso už pasirinktus kandidatus.

Jei kas dar turėtų kokių klausimų, prašau skambinti man telefonu 871-4186, mielai suteiksiu paaiškinimus.

Rita Premeneckienė
Lietuvių Respublikonų Klubas Pirmininkė.

Dėl jūsų mes esame čia -- su klasėmis etninių studijų

Cuyahoga Community College's Metropolitan Campus siūlo pasirinkimą kredituotų ir nekredituotų klasių etninių studijų rudens ketvirčiui pradedant rugsėjo 25 d. savaitę.

Nekredituota programa yra ši:

Course	Day and Time	Place	Fee
Advanced Hungarian Folk Dancing	Sun., 6-9 p.m.	Metro Campus	\$10
Conversational English for Non-Native Speakers	Mon., Wed., Thurs., Fri., 11 a.m.-2 p.m.	Metro Campus	\$25
Culture & Civilization of Czechs and Slovaks	Tues., 7-9 p.m.	South High School	\$10
European Tradition (A Panarama)	Mon., 7-9 p.m.	Brecksville County Library	\$10
Hungarian Culture & Civilization	Mon., 6:30-8:30 p.m.	Rice Public Library	\$10
Italian Culture & Civilization	Tues., 7-9 p.m.	South Euclid County Library	\$10
Polish Culture: From Tradition to Heritage	Tues., 7-9 p.m.	Garfield Hts. County Library	\$10
Ukrainian Culture & Civilization	Mon., 7-9 p.m.	Parma-Snow County Library	\$10

Užsiregistruoti šiems kursams skambinkite į Office of Continuing Education, Metropolitan Campus, 241-5966, ext. 323, arba į Ethnic Heritage Center, 241-5966, ext. 422.

Siūloma Metropolitan Campus kaip dalina kredito programa keturių sekcijų anglų, kaip antros kalbos ir trys sekcijos angliško skaitymo, kaip antros kalbos.

English as a Second Language	Mon. thru Fri. 9-10 a.m. 1-2 p.m. 2-3 p.m. Tues., Thurs. 6-8:30 p.m.	\$38.50
Reading English as a Second Language	Mon., Wed., Fri. 11 a.m.-noon 1-2 p.m. 2-3 p.m.	\$23.10

Registracija šioms klasėms Metropolitan Campus, 2900 Community College Ave. Clevelande rugsėjo 18, 19 ir 20 d. Dėl papildomų informacijų ir tikslaus laiko registruotis, skambinkite Admissions and Records, 241-5365, arba English Department, 241-5966, ext. 285.

METROPOLITAN CAMPUS

 Cuyahoga Community College

• Jaunimo žygio už tikėjimo laisvę nariai Ona Kliorytė, Kęstutis Sušinskas ir Kastytis Giedraitis, "Grandinėlis" gastrolių metu Europoje, sustoję Romoje įkalbėjo į juostą apie šio komiteto nuveiktus darbus ir tą jų pranešimą Vatikano radijas transliavo į pavergtą Lietuvą. Pranešimas Lietuvai buvo sureguotas kun. V. Kazlausko rūpesčiu.

FOR RENT

5 rooms and bath down.
Call: 881-0070. (71-72)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

Okupuotoje Lietuvoje

LIETUVIAMS NELEIDŽIA DUONOS KEPTI...

Nuo seniausių laikų duonos kepimas buvo šeiminingas menas. Lietuvių didžiųjų duonų menu. Lietuva buvo garsi duonos kepimo menu. Kiekviena šeimininkė moko kėję savaip kepti duoną, duonos skonis turėjo savo individualumą. Malkų pasirinkimas, rauginimas, minkymas, egliaškių prakūros, ajerų paruošimas, rauginimo reikšmė užlaikymas ir dešimtys kitų šeiminingų "paslapčių", buvo duonos kepimo "recepto" dalys.

Šeiminingas kepė visokio dydžio kepalus, iki bemaž stalą uždengiančių milžinų.

Didesniuose miestuose Nepriklausomos Lietuvos laikais pradėjo steigti moderniosios kepyklos ir nebe šeiminingos, bet chemijos paslaptys pradėjo reikšti viską duonos kepimo procese.

Duonos kepimas okupuotoje Lietuvoje visiškai atiteko kepykloms. Šaunių duonos kepėjų šeiminingų lietuvių dienos pasibaigė. Pasibaigė ir duonos

individualybės. Kepalai pasidarė standartizuotų receptų produktas.

Ir tai nenuostabu. Modernūs gyvenimas žengia stipriais, standartizuotais žingsniais ir bratai išstumia kaimo, seno ūkio arsenos trobos romantizmą.

Didžiulį Vilniaus miestą duona aprūpina Vilniaus duonos kepimo įmonių susivienijimas. Tai miesto valdybos vedama organizacija, savo titule turinti turistų klaidinančią "susivienijimo" pavadinimą. Tame susivienijime nėra laisvosios iniciatyvos -- išstoti, istoti -- elementų. Tai yra vienos gamybinės branchos įmonių apjungimas.

Tas susivienijimas turi keletą kepyklų, išdėstytų miesto ribose. Kepyklos patiekia miestui apie 200 tonų duonos ir pyrago, 7 tonas konditerinių gaminių, 20 tonų makaronų per parą. Įvairių gaminių pavadinimų yra daugiau kaip du šimtai.

Kepyklos modernizuotos. Daug darbo atliekama mechanškai. Kepėjai dažnai nemato tešlos ir miltų.

Tikri informacijos šaltiniai tvirtina, kad dabar Vilniuje jau apie pusę milijonų gyventojų. Tad, aritmetiškai apžvelgus gyventojų skaičiaus santykį su duonos produkcija, matyti, kad kiekvienam gyventojui tenka keturi šimtai gramų duonos parai.

Gyventojų aprūpinimas duona yra tam tikra socialinė funkcija. Dėl duonos stokos arba nepakankamos jos kokybės dažni gyventojų neramumai. Tvirtina, kad Gdanskio darbininkų maištas kilo dėl nepakankamo duonos kiekio krautu vėse. Kartais buvo patiekiami tokia duona, kurios negalėjo nė valgyti!

Todėl okupacinis režimas ypatingai atsargus su duonos tiekimu gyventojams. Kaip visad, režiminiai kontrolieriai linkę laukti įvairių sabotажų ar kenkimo žymių. Kepykla ne batų dirbtuvė. Kepyklos produktas gali sukelti ir riaušes.

Todėl strateginėse kepyklų tvarkymo vietose ypač apstu rusų tautybės pareigūnų. Prašosi išsąsą, kad rusais okupantas labiau pasitiki kaip kad lietuviais. Lietuviai dirba žemesnėse pareigose.

Šitą lietuvių segregaciją lengva patikrinti vien priduriant pačius Vilniaus duonos kepimo įmonių susivienijimo trečiają kepyklą. Gamyklos direktorius -- P. Fiodorovas, Operatyvinio skyriaus viršininkė Zofija Dainikova, Pamainos meistrė -- Raudonosios vėliavos ordininkė Nadežda Maslova, Cecho vyr. meistrė -- Teresė Jakuzevič. Netgi jaunesnijos kepeja įvežta iš Gudijos, tai St. Savickaja.

Keli lietuviai plūša kepyklos mažose darbo vietose. Lietuvių segregacija aiškiai matyti. (pos)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

RUGSĖJO 16 D. Tautos Šventės minėjimas ir vaidinimas "Antrasis kaimas". Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

RUGSĖJO 29 D. 8 val. vak. Jaunimo žygis už Tikėjimo Laisvę rengia kultūrinį pobūdį.

SPALIO 1 D. 12 val. Šv. Jurgio salėje, politinio filmo demonstravimas. Rodo ALT skyrius.

SPALIO 1 D. 4 val. LRK Moterų S-gos 36 kuopos metinė vakarienė naujosios parapijos kafeterijoje.

SPALIO 14 D. Chicagos Lietuvių Operos išskiliųjų solistų (D. Stankaitytės, A. Stempužienės, S. Baro ir J. Vaznelio) koncertas. Programoje operų arijos, duetai, etc. Rengia LB Ohio apygarda.

SPALIO 21 D. Ketvirtasis abiturientų pristatymo balius.

SPALIO 22 d. Birutinių parengimas.

SPALIO 28 D. Akademikų skautų ir skaučių metinė šventė.

SPALIO 29 D. 12 val. Šv. Jurgio parapijos salėje Clevelando šauliai demonstruos filmą apie širdies ligas.

LAPKRIČIO 4 D. LVS Ramovė ir Lietuvių Bendruomenė rengia Kariuomenės šventės minėjimą - koncertą.

LAPKRIČIO 12 D. Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla parremti pietus.

LAPKRIČIO 18 D. Lietuvių Diena. Rengia LB Clevelando apylinkės valdyba.

GRUODŽIO 9 D. Koncertas Naujos parapijos salėje. Rengia Saleziečiams remti komitetas.

GRUODŽIO 17 D. Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos Kalėdų Eglutė.

VASARIO 11 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo suakties minėjimas. Rengia ALT skyrius.

BALANDŽIO 1 D. Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla parremti pietus.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

JAV sen. Robert Griffin susitiko su lietuviais veikėjais Detroit. Nuotraukoje matyti sen. R. Griffin, Jonas Urbonas ir Robertas Selenis. Abu lietuviai darbuojasi, kad senatorius vėl būtų šį rudenį perrinktas.

CHICAGO

• Dr. Juozo Bartkaus, sulaukusio 75 metų amžiaus, pagerbimas įvyksta šį šeštadienį, rugsėjo 16 d. Lietuvių Tautiniuose Namuose Chicagoje.

Pagrindinę kalbą apie sukaktuvinių pasakys Vilties draugijos pirmininkas Aleksas Laikūnas iš Clevelando.

BOSTON

• Tautos šventės minėjimas bus iškilmingai minimas Bostono lietuvių rugsėjo 24 d., sekmadienį, 3:30 v. p. p. Lietuvių Piliečių Klubo III a. Auditorijoje, 368 W. Broadway.

Kalbės dr. Kostas R. Jurgėla iš New Yorko ir bus pristatyta jo parašyta knyga "1862-64 m. sukilimas Lietuvoje". Koncertinę programą dalį išpildys Hartfordo lietuvių mišrus choras, vad. muziko Jurgio Petkaičio. Po programos pasilinksminimas ir vaišės.

Minėjime visos lietuvių organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis. Visi Bostono ir apylinkių kolonijų lietuviai maloniai kviečiami gausiai dalyvauti minėjime. Minėjimą rengia LB Bostono apyl. valdyba.

Los Angeles vyr. skautės Almos Ruigytės mergvakario metu.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS ELIZABETHO SKYRIAUS VALDYBA KVIEČIA JUS DALYVAUTI SKYRIAUS DVIDEŠIMTIES METŲ GYVAVIMO SUKAKTUVĖSE,

kurios įvyks 1972 m. rugsėjo mėn. 30 dieną, šeštadienį,
LIETUVIŲ LAISVĖS SALĖJE,
269 SECOND STREET, ELIZABETH, NEW JERSEY.

Kalbės C. Modestas iš Chicagos, o meninę dalį išpildys solistė Aldona Stempužienė iš Clevelando. Akompanuoja Albinas Prižgintas.

Minėjimo pradžia 7 val. vakare.

Po programos gardi vakarienė ir linksmi šokiai.

Auka tik \$12.00 asmeniui.

Sol. Aldona Stempužienė rugsėjo 30 d. ALT S-gos Elizabetho skyriaus 20 metų gyvavimo sukaktuvėse išpildys meninę programą.

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
METAL MODEL MAKERS
ALSO
HAMMER FORMERS
Steady work for qualified men.
METAL SPECIALISTS
16440 COMMON RD.
ROSEVILLE, MICH.
313-773-0800 (70-72)

W.S.
2 A.C.
CHUCKER
AND
TRACER LATHE OPER.

AFTERNOONS
Applicants must have minimum of 2 years experience. Top fringe benefits, including profit-sharing. Air-cond. plant. Apply in person.
EONIC INC.
464 E. HOLLYWOOD
DETROIT, MICH.
(313) 893-8100
An Equal Opportunity Employer (70-72)

MANUFACTURERS of ROLL FORMS
MACHINES and RELATED EQUIPMENT. Expanding operations have immediate openings on 1st & 2nd shift—for
MACHINISTS
TURRET LATHES OPERATORS
FORM TURNING LATHES OPERATOR
ROLL OPERATORS

ROLL FORM DESIGN INC.
722 Taylor St., Grand Haven, Mich.
(70-74)

PLASTIC MOLDING Manufacturer needs man with drafting and estimating experience. Should be familiar with compression and injection molding of thermoset materials and the tooling required.
Die Cast or Thermoplastic background would be considered.
Apply in person or submit resume to:
BANGOR PLASTICS, INC.
P. O. Box 99, Bangor, Mich.
(67-73)

PLANT MAINTENANCE

Individual needed to do general plant maintenance, must have a background in lift truck repair, general maintenance, hydraulic systems and in-plant equipment. Gas and arc welding skills necessary. Individual must furnish his own tools. Call the Industrial Relations Dept. 419-531-1601 between 9 a.m. and 3 p.m.

SCHOLZ HOMES INC.

2001 North Westwood, Toledo, Ohio 43607

An Equal Opportunity Employer (71-72)

FLORIDOS PAJŪRIAIS
ATEINA RUDUO
Juno Beach, Florida

Žiemą Florida tinka tik turtuoliams. Norį aplankyti ir pailsėti Floridoje, atvažiuokite rudenį arba vėlyvą pavasarį. Kainos Floridoje tos pačios iki gruodžio 1 d. kaip vidurvasarį. Kodėl nepasinaudoti?

V. ir A. Tomkų vasarvietė Sapphire Sea, 700 Ocean Drive Juno Beach, North Palm Beach, Fla. 33408. Tel. (303) 844-3388.

JAV LB ŠVIETIMO TARYBOS išleisti vadovėliai, pratimai ir skaitiniai, skiriami liuanistinėms mokykloms bei mokymuisi namuose, jau siuntinėjami. Užsisakyti prašome šiuo adresu:
L. Raslavičius
7234 So. Sacramento
Chicago, Ill. 60629
tel. (312) 776-3254.

PLATER-JOB SHOP EXP.
WILLING TO WORK AND TAKE
CHARGE CHANCE TO BECOME
PART OF COMPANY FOR
THE RIGHT MAN
HUDSON PLATING SERVICE
INC.
51 S. MAIN ST., HUDSON, OHIO
(71-73)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T.T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TŪKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
affiliated with PODAROGIFTS, INC.

prima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS, automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informaciją ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

488 MADISON AVENUE, FLOOR 21ST,
NEW YORK, N. Y. 10022

Tel.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

New York, N. Y. 10003, 39 Second Avenue --- Tel.: 254-5456
New York, N.Y., 10011, 135 W. 14 St. --- CH 3-2583
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue --- 542-1767
Boston, Mass. 02127, 389 West Broadway --- 268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue --- 856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue --- 278-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street --- 925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road --- 884-1738
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue --- 372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. --- 374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W. --- 458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave. --- 365-5255
Hartford, Conn. 06114, Franklin Avenue --- 246-9274
Lakewood, N. J. 08701, 241 Fourth St. --- 363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. --- 261-2994
New Haven, Conn. 06511, 1329 Boulevard --- 562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave. --- 372-8783
Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street --- 472-6387
Paterson, N. J. 07505, 99 Main Street --- 274-6400
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street --- 763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street --- 481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 2076 Sutter Street --- 346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street --- 756-6766
Warren, Mich. 48092, 29200 De Quindre
1/2 Block North of 12 Mile Road --- 751-6760/1
Woodhaven, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave. --- 441-4712
Worcester, Mass. 01610, 169 Millbury Street --- 798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street --- 743-0440

A.L.T. S-GOS PHILADELPHIJOS SKYRIUS

KVIEČIA VISUS DALYVAUTI

DANOS STANKAITYTĖS ir STASIO BARO

KONCERTE,

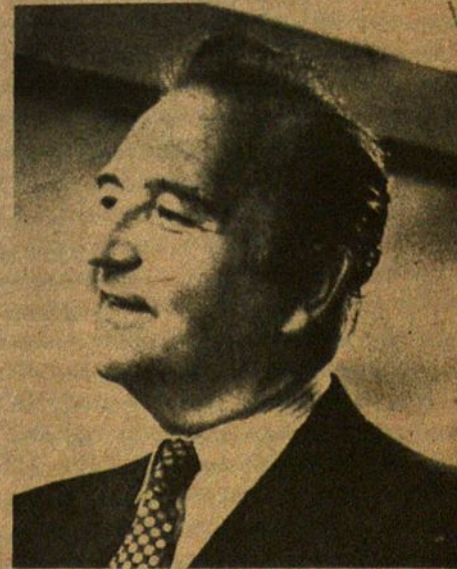
kuris įvyks šeštadienį, rugsėjo 30 d., 7 val. vak.
LIETUVIŲ MUZIKALINIAME KLUBE, PHILADELPHIJOJE
2715 E. ALLEGHENY AVE.

Bilietus galima užsisakyti iš anksto pas P. Didelį (tel. DE 8-9380) ir V. Matonį (tel. CE 6-7923).

PO KONCERTO ŠOKIAI GROJANT GERAM ORKESTRUI, VEIK BARAS IR TURTINGAS BUFETAS.

Sol. Dana Stankaitytė

Sol. Stasys Baras